JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. Zaturdag, 17 September, N°. 75.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij LE ROY & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn., voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pypenmarkt te *Amsterdam*.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.......... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco!**

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag, den 19den September 1859, des morgens te negen uren, aan het gouvernements Hotel te Batavia.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den **Adjudant van dienst.**

MAGELANG, den 5den *Sept.* 1859.
De Kapitein Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

Bij artikel 1 van het besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 16 September 1859, n°. 1, is aangeteekend, dat op den 16den September 1859 het dagelijksch beleid der zaken weder is aanvaard door den Gouverneur-Generaal; — terwijl bij artikel 2 van datzelfde besluit, aan den vice-president van den Raad van Nederlandsch-Indië, A. H. W. Baron de Kock, de bijzondere tevredenheid van den Gouverneur-Generaal is betuigd, over de wijze waarop, gedurende de reis van den Gouverneur-Generaal in de Oostelijke helft van het eiland Java, het dagelijksch beleid der zaken door hem is gevoerd.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, de voorts voor 's gouvernements burgerlijke dienst [illegible] Beernum.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie F. J. B. A. Bergamin.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Kantoor Weltevreden.

De ondergeteekende herinnert bij deze belanghebbenden, dat, de tweede mail-stoomer in Sept. den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Vrijdag den 23sten Sept. aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats afdeeling, maakt bij deze bekend, dat de twee bruggen, als de Willemsbrug en de Brug achter de Willemskerk, van den 15den dezer af, voor de passage van rijtuigen gesloten zijn.

De resident van Soerabaija brengt ter kennis van het algemeen, dat op Maandag den 26sten September 1859, des morgens te 8 uren, te Plosso, district Kabooh, afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaija, door den vendumeester aldaar bij kleine kavelingen en voor rekening van den lande, publiek zullen worden verkocht p. m. 1500 stuks djatibalken en dolken, van verschillende dimensien afkomstig uit den aankap van 1858.

De resident van Soeracarta maakt bekend, dat op Zaturdag den 15den October aanstaande, des voormiddags te 9 uren, door den vendumeester te Soeracarta, voor het residentibureau aldaar, publiek voor rekening van den lande, op het gewone crediet van 3 maanden, zullen worden geveild:

30 stuks balken, lang 25 voet, zwaar 6 duim vierkant.
30 « « « 15 « « 6 « « en
18500 « sirappen;

en zulke in zoodanigen staat als die houtwerken zich bevinden en bewaard zijn nabij de dessa's Tlawak, Keonggawi, Djowangie en Ngelewes, waar ook de eventuele koopers ze in ontvangst zullen moeten nemen.

Nadere aanwijzingen ten deze zijn te bekomen bij den radeu ngabehi Tarona Dhdjo, panewoe policie te Sendang Gagatan.

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 19 September, wegens vertrek, ten huize van den heer J. L. Adam, op Tanabang, door John Pryce & Co.

en

Voor het commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.

Op Dingsdag, den 20 September, voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Op Woensdag, den 21 September, in de recherche-pakhuizen bij de kleinen boom, door John Pryce & Co.

Op Vrijdag, den 23 September, voor het commissiehuis van J. Spect.

en

Op het Heemradenplein, door John Pryce & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia, in het faillissement van den chineeschen handelaar te Indramaijo, Tan Bengdjiong, in den insolventen boedel van chinees Tan Eklong, in het faillissement van den chinees Tan Hongkak.

Door H. P. Barkmeijer, van wijlen Herman Ludwig Eduard Cauti.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 14 tot en met den 16 September, 1859.

HOTEL DES INDES. C. Olive, van Krawang. — Jhr. W. van Raders, van Pontianak. — Lloyd, van Onrust. — A. J. van Marle, van de Binnenlanden. — A. M. Meertens, van Soerabaija. — van der Hart, van de Reede.

JAVA HOTEL. J. F. Moller, van China. — E. Bluhme, van Idem. — A. P. Sandberg, van Palembang. — J. H. Willembrink, van het Hospitaal.

Advertentiën.

Getrouwd.

J. SCHÄFER
en
M. J. Le ROUX.

SINKAWANG, 5 September 1859.
Eenige kennisgave. (2961)

Bevallen van drie ZONEN, vrouwe *J. C. Cramer, Dibbets.*

PALEMBAIJANG, (Padangsche Bovenlanden) 30 *July* 1859.
Eenige kennisgave. (2905)

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *Johanna, Carolina, Sulheim* geliefde echtgenoot van

ALEX. L. EDWARDS.
Kommies.

PONTIANAK, 16 *Augustus* 1859. (2959)

Bevallen van eenen ZOON, *Mary, Eleanore, Pesch*, geboren *Angus.*

BATAVIA, 10 *September* 1859. (2974)

Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *H. C. Schuurman*, echtgenoote van

MR. TH. SCHUURMAN JOHZN.

BATAVIA, 14 *September* 1859. (2947)

At Parapattan in 9th Inst. *Kate*, infant daughter of Mr. *John Black.* (2903)

De jongste der drie lievelingen, *Willem, Hendrik, Johannes*, ons den 30 Julij ll. geschonken werd ons heden weder ontnomen.

J. CRAMER.
J. C. CRAMER.
Dibbits.

PALEMBAIJANG, (Padangsche Bovenlanden) 19 *Augustus* 1859.
Eenige kennisgave. (2906)

Werd ons, op den 19den dezer, de jongste der drie lievelingen, ons den 30 Julij ll. geschonken, ontnomen, heden hebben wij het verlies te betreuren van den oudsten, *Hendrik, Johannes, Willem.*

J. CRAMER.
J. C. CRAMER.
Dibbits.

PALEMBAYANG, (Padangsche Bovenlanden) 21 *Augustus* 1859.
Eenige kennisgave. (2907)

Overleden te Doekoewringin (Tagal), den 6den September jl., mijne dierbare echtgenoote *Harriet Atkins*, oud 55 jaren; mij nalatende zes zeer jonge kinderen.

(2904) A. LAWSON.

VENDUTIE

op Maandag den 19den September 1859,

voor het Commissiehuis van

Gebrs. ROSELJE & Co.

van eene groote partij **Touwwerk, Blokken, Ra's**, en **Stengen, 50 picols Rotting, Chineesche Martevanen, Bloempotten, Schilderijen, Porcelein Kazen, Bottlues, fijne Engelsche Scharen, enz. enz., Glaswerk, Tafellampen**, fijne Engelsche Heeren **Hemden, Tafel-** en **Servetgoed, Handdoekgoed, Bedspreijen**, fijn **Wit Katoen** in stukken van **54 ellen.** — 100 vaatjes **Boter**, 100 **Kazen**, 25 vaten **Meel**, 10 ℔ **1e.** qualiteit **Saffraan** in flesschen van 1 pond. (2937)

Op Maandag den 19 *September* 1859,

zal voor het Commissiehuis van

Gebrs. ROSELJE en Co.

worden verkocht voor rekening van belanghebbenden:

V	**5**	1 kist beschadigd		**RAVENSDOEK**
MWC	**34 35**	2 balen	»	**ZAKKEN**
»	**17**	1 baal	»	dito.

(2990)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 19den September,

zullen mede worden verkocht tot sluiting van Rekening,

145 STUKJES JAPANSCHE ZIJDE

en

1 kist inh. 110 stuks

GEKLEURDE- EN WITTE FRANJES.

(2955) GEBRS. ROSELJE en Co.

Op Maandag den 19den September 1859,

zullen de ondergeteekenden voor Rekening van belanghebbenden publiek verkoopen:

TWEE PRACHTIGE JAGTGEWEEREN,

uit de beroemde Fabriek van **Henry Elwell** te Londen.

Gebrs. ROSELJE en Co.

(2953)

VENDUTIE

op Maandag den 19den September 1859.

wegens vertrek:

ten huize van den WelEdelen Heer **J. L. ADAM**,

op Tanabang, door

JOHN PRYCE en CO.,

van een zeer netten **Inboedel**, bestaande uit Mahoniehouten en andere Europesche **Ameublementen**, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Tapijten en alcatieven, enz. enz., zoomede van eene weluidende Engelsche

PIANO en MELODIUM,

een **DRAAIORGEL**, een engelsche **MANGEL.**

verder:

van Europesche **RIJTUIGEN**, als:

Een Mylord
» **Vis-à-Vis**
» **Coupé**
» **Jagtwagen;**

goed gedresseerde Wagen en Rijpaarden, als:

1 span Schimmels hoog cc. 54 duim.
1 » Bruine paarden » » 53 »
1 » Zwarte » » » 48 »
1 Bruin Wagenpaard » » 48 »

Het welbekende Sidney Race Paard Antelope, hoog cc. 59 dm.

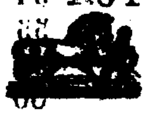

1 Schimmel Rijpaard Arabisch ras hoog cc. 59 dm.
1 Zwart Rijpaard „ „ 54 „
1 Dames „ „ „ 52 „

(Deze Rijpaarden zijn allen uitmuntend gedresseerd)

2 Kinder Rijpaardjes, 1 Kar met Paard en Tuig, Wagentuigen, Dames- en Heeren Zadels, Bloemen in Potten, eene **Waterpomp met Pijpen**, enz., enz.

Zaturdag te voren te bezigtigen. (2952)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 19den September 1859,

ten huize van den WelEdelen Heer

J. L. ADAM,

zal nog verkocht worden

een

ANTIEKE BUOL KLOK.

(2983) JOHN PRYCE & Co.

GEBRS. ROSELJE & CO.
zullen op hunne
VENDUTIE
van Maandag 19 September,
mede verkoopen, voor Rekening van belanghebbenden

573/76) 8 Kisten à 25 stuks Blauwe drills,
582/85)
606/07) 8 Balen à 50 » Beddetijk.
door zeewater beschadigd aangebragt van **Liverpool**
per ***Agatha Maria***

en

1161 STAVEN ZWEEDSCH IJZER,
door zeewater beschadigd aangebragt van **Amsterdam**
per ***Stad Bockum.*** (2939)

OP DE VENDUTIE
van Maandag den 19den September
zal nader worden verkocht:
1 *gebroken* MARS, 1 MAST, 1 GIEK, 1 *stuk* RONDHOUT, 1 *gebroken* SPANWANT
afkomstig van het Ned. schip *Commercie Compagnie.*
(2936) GEBRS. ROSELJE en Co.

De ondergeteekenden zullen op hunne
VENDUTIE
van Maandag 19 September 1859,
voor Rekening van belanghebbenden, verkoopen:
2 kisten Chitsen
P 12384— 1 Kist besch. Batik Sarongs,
12389—12393 2 kn, Ruwe Shirtings,
GHS. 278, 285— 2 Balen „ „
KG. 1296— 1 Baal gekleurd Garen.
20576/77 } 4 kisten ruwe Katoenen.
20580,20588)
GHS. 20545,20547)
20558/9—20560. 20653) 9 kisten ruwe „
20562/64)
BC. 3038.— 3 kisten 60 stuks besch.
3041.— Tafels.
3042.—
HC. 26 vaatjes Spijkers.
(2976) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Vendutie
Op Dingsdag den 20 September,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & CO.,
van
DIVERSE LIJNWADEN,
gekleurd Laken, Zijden Batiks, Kains en Slendangs, enz.
Chinesche Laadjes in stellen van 4 stuk en enkele Camphorhouten Laadjes, Stopflesschen van diverse dimensiën, kisten geassorteerde Monsterflesschen van 16 tot 2 lood, Spijkers van 1½ en 1¼ duim.

Benevens:
40 kisten à 4 dozijn Wijn,
30 mandjes geraffineerde Suiker,
20 dozijn Fransche Siroop,
77 vaatjes Boter, *pas aangebragt.*

Verder:
voor rekening van wien zulks aangaat,
PCH 54
55
59 } 4 kn. PAPIER, per *Johannes Christiaan.*
60
FCF 3666. 1 kist PATÉS.) *per Cornelis Wernard*
3667. 1 „ WORST.) *Eduard.*
PL 1104/7. 4 kisten DIVERS SPEELGOED.
per *Heilige Willebrordus.*
alles min of meer door zeewater beschadigd. (2920)

OP DE VENDUTIE
van Dingsdag den 20sten September 1859
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.
zal alsnog verkocht worden voor rekening van wien zulks aangaat
17 KRANDJANGS SUIKER,
2 Zakken Koffij,
min of meer beschadigd, ... het schip **JACOP VAN CAPELLE."**
(2973)

OP DE VENDUTIE
van Dingsdag den 20 September,
zal nog verkocht worden:
circa 200 ellen echt goud en zilver galon.
(2978) CASSALETTE en Co.

OP DE VENDUTIE
van Dingsdag den 20sten September
zal alsnog worden verkocht:
1 Europeesch hondietuig met Berlijnsch zilver gemonteerd.
(2972) CASSELETTE EN Co.

Op de Vendutie
van Dingsdag 20 September voor het Commissiehuis van
Cassalette & Co.,
zal alsnog verkocht worden:
GB H 16. **1 kt. 50 st. 6/4 Madapollams.**
GHS V 544. 614. 620. 623. **4 kn. 6/4** „
686. **1 „ 5/4** „
GHS R 589. 595. 575. 591. 597. 575/76. 564. 566. 9 kisten à 50 st. 6/4 ruwe Calicots.
GH GB 5 kn. à 50 st. 6/4 id. id.
Alles min of meer door zeewater beschadigd.
verder:
HvL & C. 2478. 1 kist 30 corg. Slendangs.
L&B DTH „ 2 1 kt. 50 st. 6/4 bl. Salempores.
E&M DTH „ 2 1 „ 50 „ „ „ „
door zeewater beschadigd alhier aangebragt met het Ned. Schip **Maria Agnes.**
en
K. no. 34. 1 kist 50 st. 7/4 Calicots.
(2971)

VERKOOP VAN EEN SCHIP
op Woensdag den 21 September 1859,

zullen de ondergeteekenden verkoopen, voor rekening van belanghebbenden, in een der **Recherche Pakhuizen bij de kleine Boom,** met toestemming van den Britschen Consul, het
ENGELSCH CLIPPERSCHIP
SPIRIT OF THE AGE,
KAPT. W. BILLING,
groot 736⅘ Ton,
kopervast en gekoperd, gebouwd in 1854,
thans liggende ter reede alhier, zoomede deszelfs geheelen inventaris en restant Provisiën.
Het schip zal worden verkocht ten negen ure en daarna de Inventaris en restant Provisiën.
Hetzelve is van heden af voor een ieder te bezigtigen.
(2955) JOHN PRYCE & Co.
BATAVIA, 10 *September* 1859.

OP DE VENDUTIE
van den 21 September 1859, aan de kleine Boom,
zullen worden verkocht:
14 groote vaten scheepsbrood,
7 ijzeren ketels kajuitsbrood,
11 groote vaten zoutvleesch,
3 kleine do. do
9 vaten gezouten spek,
zijnde restant provisiën van de ***Spirit of the Age"***
(2987 JOHN PRICE EN Co.

OP DE VENDUTIE
van den 21 September 1859, aan de kleine Boom, zullen worden verkocht voor Rekening van belanghebbenden:
1 GROOTE RA, (nieuw)
2 MARS RAAS do.,
1 BRAAM RA,
2 „ STENGEN,
1 BOVENLIJ ZEILSPIER,
afkomstig van het verongelukte Schip **„JACQUES CEZARD.**
(2988, JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE
Woensdag 21 September 1859,
wegens vertrek,
voor een huis te Goenoeng Saharie, door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.
van diverse Meubelen,
Hang- en Tafellampen, Spiegels en Schilderijen, Stoelen, Canapés, Kasten, Tafels, een groote partij Kuststeenen, diverse afbraak,
voorts nog:
Rijtuigen en Paarden, etc.
(2914

Op de Vendutie
van Woensdag den 21 September 1859,
aan de kleine Boom,
zullen worden verkocht
ten 10 ure precies:
circa 50 tonnen Steenkolen.
(2940) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE
Donderdag 22 September 1859,
voor een huis op Pekodjan
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van diverse Meubelen, Paarden, Rijtuigen, Karbouwen, Koebeesten, Praauwen, Goud- en zilverwerken, Brillanten- en diamanten, voorts nog:
1 perceel gelegen op Karet verponding No. 5830.
1 dito dito dito „ 5792.
1 dito dito in Buiten-Nieuwpoortstraat „ 291.
1 Opstal staande op Meester-Cornelis van steen met pannen gedekt,
en 1 dito staande op Soeka-Boemie voor afbraak.
(2964)

HOUT-VENDUTIE.
Op Vrijdag den 23 September 1859,
op het Heemradenplein,
door
JOHN PRYCE & CO., (2982)
a 2 pCt. ...
van groote en kleine
Djattiehouten Balken.

VENDUTIE
Vrijdag den 23sten September
voor het Commissiehuis van
J. SPEET.
Amerikaansch verlakt Doek en verlakte Drill, Tuigen Kapleder, Maroquin in verschillende couleuren, groote verglaasde Chineesche Martevanen met deksels, Chineesche Bloempotten met voetstukken;

Een Partij Hammen in Blik, Boter, 10 kisten Petits Pois, Kaas, Engelsche Wagentuigen voor twee en vier Paarden met Pleet, Koper en Zwart verlakt beslag; echt Gouddraad, gouden Pailletten en Candilje;
en verder:
Eenige Preciosa's welke de laatste veiling door tijdsgebrek onverkocht zijn gebleven.

OP DEZE VENDUTIE
zal weder
176 real fijn SYDNEY'S GOUD worden geveild van dezelfde kwaliteit als dat op de vorige **Vendutie** is verkocht; alsmede het vroeger geannonceerde
GAMMELANG-SPEL
en
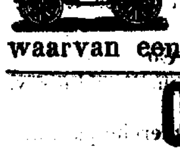
TWEE HANDWAGENS
waarvan een met Zitplaats van achter. (2969)

Op de Vendutie
van Vrijdag den 23sten dezer, bij
J. SPEET,
zal worden verkocht een partij pas aangebragte
BOTER
in vaten van 40 Amsterdamsche ponden.
Deze **Boter** is zeer geschikt voor huiselijk gebruik en bijzonder voor Logementen of groote huishoudens daar ieder vat zoo veel inhoudt als vier gewone vaatjes, dezelve worden bij enkele vaten verkocht en daags voor de VENDUTIE kan men de vaten zien en de kwaliteit onderzoeken.
(29..

OP DE VENDUTIE

van den 23sten September bij *J. Speet*,

zal mede worden verkocht:

Kist inhoudende fraaije Etagère voorwerpen (2989)

op den 27 September 1859,

zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:

2 BALEN RUWE SHIRTINGS,

per ZEEWATER beschadigd, gelost uit het Engelsch schip „**Spirit of the Age**".

(2984) JOHN PRYCE & Co.

BANKACTIEN.

De Ondergeteekenden zullen op een nader te bepalen dag verkoopen:

aandeelen in de Javasche Bank.

(2951) ABEELEN, DENNISON & Co.

Wederom Ontvangen:

Jagtgeweren à Bascule,

tot verminderde prijzen.

(2986) JOHN PRYCE & Co.

S. B. van Kleeff & Co.

Passer Pisang en Rijswijk,

NIEUWE GRASBOTER,

Van der Leeuw. (2948)

Toko Rijswijk.

Per *Euterpe*

GRASBOTER,

ontvangen.

(2962) J. C. SAIJERS.

GRAS BOTER

van het gerenommeerde merk van der Leeuw bij

(2941) ABEELEN, DENNISON & Co.

MANDARIJN GEMBER,

prima kwaliteit,

nimmer zoo hier aangevoerd, hetwelk wij guaranderen.

(2949) S. B. VAN KLEEFF EN Co.

Ontvangen:

DELICIEUSE

WIJN OP FUST,

BAANTJES BIER, RENDORP.

(2979) CASSALETTE EN Co.

Ontvangen:

Engelsche en Luiksche

JAGTGEWEREN,

Taun's Patent

Brandwaarborgkasten,

Tuigentuigen voor Sidneypaarden, Zadels, Chubb's Hobb's en Patent Sloten, Lettersloten, Engelsche Scheermessen, Pennemessen, Scharen, Verf- en Teekendoozen, enz. enz.

(2965) JOHN PRYCE & Co.

PAS ONTVANGEN:

Een groot factuur

SPIEGELS,

van alle dimensiën.

(2980) CASSALETTE EN Co.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK,

op Woensdag, den 21sten September, a. s. des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:

De Secretaris,

(2965) E. JEEKEL.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

Op schriftelijke aanvraag zijn

voor de Leden der Loge

MAC.·. ALMANAKKEN

voor het

JAAR 5859

te bekomen *à f* 1,75 bij

Den 1e Secretaris,

(2935) G. P. J. OCKERSE.

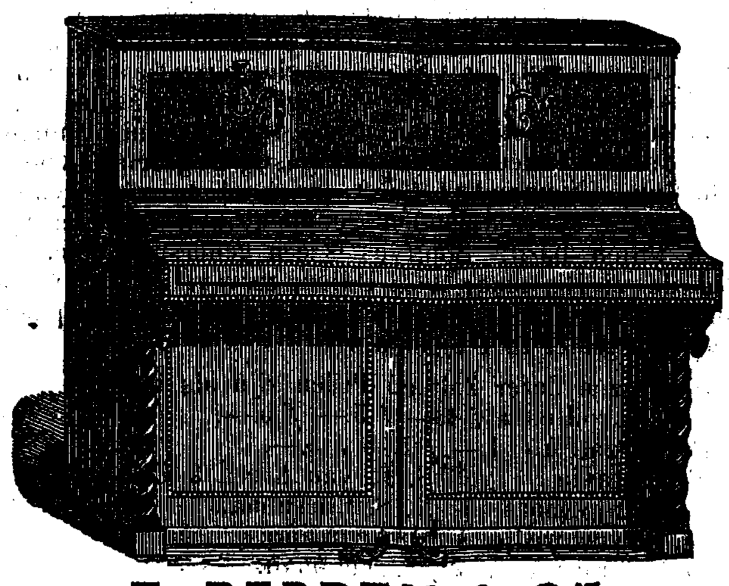

F. BERDEN & CIE

FAB.T DE PIANOS

A BRUXELLES

Depôt pour tout Java.

CASSALETTE & CIE

Per *Henriette Elisabeth Susanna* ontvingen de ondergeteekenden

5 PIANO'S,

vervaardigd in de fabriek der Heeren **F. Berden & Co.**

(2981) CASSALETTE EN Co.

ANCIENNE MAISON SEUFFERT,

Combet *Sucesseur*,

vient de recevoir de Paris, par le Navire Henriette Elisabeth Suzanne,

UN GRAND ASSORTIMENT

DE CHAUSSURES,

pour Hommes, Dames et Enfants,

Bottines élastiques, Turquoises, Cracoviennes, Souliers Satin blanc et noir, Chevreau Doré, Noeuds pour Chaussures de Ville et de Bal. (2958)

Mr. CARTER,

op Batavia teruggekeerd, is dagelijks te spreken van des morgens 7 tot 11 ure; bezoekt desverlangende de patienten van 11 tot 1 ure des namiddags.

Koningsplein in het huis vroeger bewoond door den heer *Jacometti.* (2910)

MAGAZIJN VAN PIANO'S,

Gang Patjenongang,

DUBRAY & C^O.,

hebben ontvangen:

12 *Piano's*,

van verschillend model; zij garanderen deze 10 jaren lang tegen alle gebreken, die ontstaan kunnen uit gemis aan soliditeit. Zij verbinden zich, de PIANO'S, die zich niet goed mogten houden, tegen andere te verwisselen.

Dezen waarborg kan men veilig vertrouwen.

Verder zijn zij voorzien van **muziek, instrumenten** en **snaren**. Zij repareren **piano's, orgels** en andere **instrumenten**, en stemmen Piano's voor eenmaal en bij abonnement. (2956)

W. J. OLLAND,

Horologie- en Instrumentmaker,

heeft op nieuw ontvangen:

EEN GROOT ASSORTIMENT

Gouden en Zilveren

HOROLOGIEN,

waaronder welke acht dagen gaan,

Marmer-, Verguld en Bronzen Pendules,

Amerikaansche en Fransche Scheepsmedaillons en Viesche Kastklokken,

VERSCHILLENDE GOUDWERKEN,

waaronder:

HEEREN VINGERRINGEN,

tot zeer billijke prijzen,

BENEVENS:

INSTRUMENTEN,

als:

Aneroid Barrometers, Sectanten en Octanten, Suiker- en Vochtwegers, Koperen Balansen op mahonie houten kolom met kettingen en groote Koperen Schalen, Grenbalansen, *medisch gewigt* en Irrigateurs Système du Docteur Equisier, *alles solide bewerkt en tegen zeer billijke prijzen te verkrijgen.* (2951)

PERUVIAN SIJRUP.

(2942) ABEELEN, DENNISON & Co.

Bij de Wagenverhuurderij op *Petodjo* zijn steeds te bekomen, **Huurwagens Tentwagens, Vis-à-Vis** en **Palanquins.** (2961)

Nette Toerwagens

voor twee en vier personen, met goede paarden, tegen betaling van *f* 5 en *f* 7 bij

(2968) HALKEMA.

VERSLORREN

f 50,000.– à *f* 70,000.–

WORDT GEVRAAGD:

Onder verband van Schip- en Vrachtloon voor het Hollandsche Barkschip

SAMUEL HENDRIKUS,

Gezagvoerder A. G. BOUTEN,

zijnde deze bodem bevracht door de N. H. Maatschappij.

Aanbiedingen kunnen worden gedaan tot en met den 30e September e. k., des voormiddags ten 12 ure, ten kantore van den waarnemend Notaris Mr. T. N. BLEKHAMER te Soerabaija. (2973)

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen van **TJILATJAP naar BATAVIA bestemd**, wordt *f* 100.– vracht aangeboden, tot den overvoer eener **Scheepshoot** met toebehooren.

Adres

(2911) KRUIJMEL *te Batavia.*

D. C. de Bruijn,

1e Onderwijzer bij de onlangs opgerigte Gouv. de School, nog over eenige

AVOND-UREN

kunnende beschikken, biedt zich aan tot geven van **PRIVAAT-ONDERWIJS.** (2960)

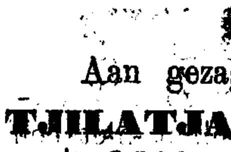

De Ondergeteekende brengt bij deze ter kennis aan belanghebbenden; dat de plaat voorstellende

Een ronging dans in de binnenlanden van Java,

uitgegeven ten voordeele van de **Slagtoffers** der over de provinciën **Noord-Braband** en **Gelderland** gewoed hebbende storm en buwederen, dezer dagen per het Ned. Schip **Euterpe** alhier is aangebragt.

Eenige exemplaren dier plaat per gevolg van nonbetaling overgebleven zijnde, worden deze bij den ondergeteekende verkrijgbaar gesteld tegen *f* 5.– per exemplaar.

A. VAN PERS.

BATAVIA, den 10den September 1859. (2943)

EENE GOUVERNANTE onderwijs gevende in de **Hollandsche, Fransche** en **Engelsche talen,** muzijk en alle vrouwelijke handwerken, zag zich gaarne, liefst te *Batavia* geplaatst.
Adres letter **M.** bij den uitgever dezes.
(2929.)

Men verlangt alhier te huren of te koopen,
een goed gesitueerd ruim huis op een goeden stand gelegen, de huurprijs van *f* 300,- niet te bovengaande.
Reflecterende gelieven zich *franco* aan te melden bij den Uitgever dezer Courant.
BATAVIA, 10 September 1859. (2900)

Een Europeaan (Hollander welke eenige reizen naar Oost- en West-Indiën heeft gemaakt in betrekking van **Hofmeester,** wenscht zich weder geplaatst te zien in dusdanige betrekking, onverschillig naar welk werelddeel.
Adres letter A. S. bij
(2923) G. KOLFF EN Co. te *Batavia.*

De Ondergetekende verzoekt om bij het bezorgen van goederen, bestemd om met de stoomschepen te worden verzonden, dezelve te doen vergezeld gaan van een *Consent* voor den Uitvoer, daar zonder dit, geene goederen ter overvoer kunnen worden aangenomen.
W. CORES DE VRIES
(2925.)

Eene geexamineerde
GOUVERNANTE,
reeds verscheidene jaren op Java werkzaam, en de beste informatiën kunnende produceren zag zich door vertrek gaarne spoedig verplaatst.
Adres franco onder letter **G.** bij den Heer *Van Dorp,*
(2902) te Samarang.

Een **NEDERLANDER,** *praktisch* en *theoretisch* opgeleid als *Werktuigkundige,* die gedurende vele achtereenvolgende jaren werkzaam is geweest in de voornaamste fabrieken voor Machinerien, ijzer en metaalwerken binnen Amsterdam, voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne geplaatst in eene Industriële onderneming of op een suiker fabriek.
Adres *E. Moormann* en Co. te *Batavia,* La. F. R. C.
(2924.)

VERLOREN
op de hoogte van Glodok naar Molenvliet
EEN KLEIN GEEL AANTEEKENING BOEKJE,
waarin zich bevond.
Een Banknoot van *f* 1000.—
twee Banknoten ieder van *f* 300.— en
een Banknoot van *f* 25.—
Die dezelve bij den Uitgever van dit Blad terug bezorgt, kan op eene goede belooning staat maken. (2918)

TE KOOP op zeer voordeelige voorwaarden:
een
aangenaam gelegen
BUITENVERBLYF
aan de *Antjolsche vaart,* waarop een goed Woonhuis, een groot stuk Grond beplant met een aantal *Klapperboomen.*
Te bevragen bij
J. L. VAN LEEUWEN, qq.
(2957) *Wagenverhuurderij Kongsie Waijang.*

TE KOOP Een kapitaal Huis met stalling en Bijgebouwen,
UITGESTREKT ERF,
daarbij behoorende *Kampong* en *Negen petak Sawa,* gelegen aan den weg naar Tanabang.
Te bevragen bij den Eigenaar
(2919) J. J. MIJNSSEN.

TE KOOP.
Eene inwerking zijnde steen-en pannen bakkerij, nabij **Djambatan satoe doewit** op het *land Piseeng.*
(2943)

TE HUUR met 1e November te aanvaarden, een fraai en ruim nieuw opgebouw **Pakhuis, voor Toko en Kantoor** geschikt, gelegen in de **Binnen-**Nieuwpoortstraat tegen over de Boedelkamer.
Te bevragen bij
(2967) GASPER & Co.

MAATSCHAPPIJ
TOT
BEVORDERING VAN MIJN-ONTGINNINGEN
in Nederlandsch-Indie.

Heeren aandeelhouders worden hierdoor uitgenoodigd tot het bijwonen eener
ALGEMEENE VERGADERING
op Vrijdag, den 30sten dezer,
ten kantore der Heeren *Maclaine, Watson & Co.*
De directie der Maatschappij voornoemd:
A. FRASER.
F. H. TIEDEMAN. } *Directeuren.*
(2965)

De Heer **J. J. Winsser** heeft onze generale procuratie.
VAN DER MEULEN & Co.
BATAVIA 14 *September* 1859. (2908)

HOLLOWAY'S PILLEN.
Voor ziekten eigenaardig aan warme Klimaten, onpasselykheid der lever en algemeene verzwaktheid, zijn deze Pillen een specifiek, en nergens meer gelukkig dan in dit eiland. Zij werken als een tooveruiddel in gebrek aan spysverteering, duizeligheid, hoofdpyn, kwyning, gebrek aan eetlust, walgelykheid en winderigheid, zynde dezelve te gelyker tyd eene zachte purgatie en krachtige versterking. Dezelve reinigen het gansche ligschaamsgestel met wonderbare snelheid en gemak indien men dezelve inneemt overeenkomstig de gedrukte voorschriften. Niemand behoeft bevreesd te zyn zynen eigenen of zyner vrienden Doctor te zyn wanneer hy deze Pillen bezit. Somtyds is een geneesmiddel erger dan de ziekte, maar deze Pillen, terwyl zy de kwaal genezen, kunnen niet feilen heilzaam te werken op het ligchaamsgestel in 't algemeen.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
»	Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
»	Poerworedjo	»	F. Neumann.
»	Soeracarta	»	W. Veldman.
»	Djocjocarta	»	Buijn & Co.
»	Salatiga	»	F. Knthoffer.
»	Tagal	»	Wed. Dort.
»	Cheribon	»	W. Galistan.
»	Cheribon	»	M. Blok.
»	Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (2954)

A VOCABULARY
of the
ENGLISH AND MALAY
LANGUAGES,
with the proper Orthography for Englishmen,
f 3.—
(2917) H. M. VAN DORP.

GROOTE BOUWDOOZEN
voor Kinderen. . . *f* 12.—
H. M. VAN DORP.
Batavia, 1859. (2934)

Boekhandel van **H. M. van Dorp,**
te *Batavia.*

Zschokke, Leven, Dood & Eeuwigheid.	*f* 3.—
van der Hoeven, Levenstudiën.	» 5.—
Rutgers van der Loef. Cathechisatieboek.	» 3.—
Het Boek der uitvindingen, Ambachten en Fabrieken 5 dln. met gravures.	*f* 20.—

(2916)

BIJ
G. KOLFF & Co. te Batavia en de GROOT KOLFF & Co.
te Samarang.
Verkrijgbaar:

Duizend en Één nacht. Arabische Nachtvertellingen, 3 Deelen rijk geill. en prachtig geb.	***f* 30.**—
***D. C. Steijn Parvé.* De Bijbel, de Koran en Veda's,** tafereelen van den opstand in Britsch-Indië, 3 dln. met portr. enz.	***f* 12.**—
Pierre Dufour; Hist. de la Prostitution chez tous les peuples, 6 vol. rel.	***f* 22.**—
***Hering.* De kultuur en bewerking van het Suikerriet,** met pl. geb.	***f* 15.**—
***Hunten.* Clavier Schule,** 4e Auflage.	**» 10.**—
***van Laar.* Tuinsieraden,** met gekl. pl. geb.	**» 18.**—
Het nuttige Prentenboek, eene verzameling pl. uit het dieren-, planten- en delfstoffen-rijk 4o form. rijk gebonden.	**» 15.**—

(2922)

Door de Crediteuren in den insolventen boedel van den Chinees **Tan Eklong** kan van af Dingsdag den 20ste dezer en voorts op Dingsdag en Donderdag van elke week, bij de Weeskamer alhier worden beschikt over een bedrag van 10 pCt. over het beloop hunner erkende schuldvorderingen.
Namens de Weeskamer
De Secretaris,
(2960) A. A. CLUWEN.
BATAVIA, 16den September 1859.

HET STOOMSCHIP MACASSAR,
Kapt. **BOSCH.**
zal 2 maal **24 uren** na aankomst der verwacht worde Landmail via **BENKOELEN** naar **PADANG** vertrek
Informatiën bij
(2926) W. CORES DE VRIES

HET STOOMSCHIP ARJUN,
kapt. **VOGEL,**
vertrekt den 24sten September naar
Muntok, Riouw en **Singapore**
Nadere inlichtingen bij
(2927) W. CORES DE VRIES.

Het Stoomschip BANDA
kapt. **NELJE.**
zal den **25** September naar **SAMARANG** en **SOERABAIJA** vertrekken.
Informatiën bij
(2928) W. CORES DE VRIES

Het Stoomschip
KONINGIN DER NEDERLANDEN
Kapt. E. LEWIS,
zal Zondag 25 dezer van hier naar
Samarang en Soerabaija
vertrekken.
De Directie,
(2966) MACLAINE. WATSON & Co.

STOOMBOOT ONARANG
De vertrekdagen dezer boot zijn voor maand **SEPTEMBER** geregeld, als volgt:

Van	BATAVIA	naar	SAMARANG,	den 20
"	SAMARANG	"	SOERABAIJA,	" 23
"	SOERABAIJA	"	SAMARANG,	" 28
"	SAMARANG	"	BATAVIA,	" 30

telkens des morgens ten 8 ure.
Voor nadere informatiën gelieve men zich adresseren bij
de Agenten,
(2955) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.
Het snelzeilend, voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigte
Campagne Schip
LANDBOUW,
kapitein P. A. KLEYNENBERG,
zal omstreeks half September van Samarang naar Batavia naar Amsterdam vertrekken; hetwelk [illegible] allen opzigte als eene gunstige gelegenheid aantebevelen.
Voor nadere informatiën vervoege men zich te Samarang bij de Heeren **Dorrepaal en Co.,** en hier
de Agenten,
(2944) J. CEZARD EN Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND
wordt aangeboden met het bijzonder snelzeilend
Ned. Fregatschip
HENRIETTE MARIA
kapitein N. D. DE BOER.
Deze bodem is uitmuntend voor
PASSAGIERS
ingerigt, hebbende dezelve tevens eenen geëxamineerden **Scheepsdoctor** aan boord. [illegible] voor een eene Familie is deze gelegenheid te aantebevelen.
Het **Vertrek naar Nederland** zal tegen einde van October direct van hier plaats hebben.
Nadere informatiën zijn te bekomen *alhier, te Samarang* en te *Sourabaija* bij
de Agenten
(2946) B. KOPERSMIT & Co.

NAAR SAMARANG
wordt vracht aangeboden met het
Ned. Barkschip
SARA ALIDA MARIA
kapitein S. STAPERT,
om in de volgende week te zeilen.
(2977) B. KOPERSMIT & Co.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 17 September 1859, No. 75.

Het Extra snelzeilend

CLIPPER CAMPAGNE FREGATSCHIP

NOORD BRABAND,

KAPT. H. R. BOK

allerdoelmatigst en op Amerikaansche wijze, zeer aangenaam ingerigt tot den overvoer van **Passagiers**, zal tegen medio October direct van hier vertrekken

naar Rotterdam.

De echtgenoot van den Gezagvoerder zich aan boord vindende, zoo beveelt deze uitmuntende gelegenheid ch ook bijzonder aan, voor Dames of ter overbrenging n kinderen.

Een geëxamineerd kundig **Geneesheer** bevindt zich n boord.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren bij

de Agenten

909) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

BATAVIA.

Wij deelen onzen lezers met genoegen mede, dat er n ernstige poging in 't werk wordt gesteld, ter opting van een *Nederlandsch-Indisch verhoogd civiel- en litair-pensioen,-weduwen- en weezen- fonds en levenszekering- maatschappij.*

Deze zaak noemen wij een zaak van groot gewigt or onze indische maatschappij, waar de levenskans oos minder is dan in Europa, waar niet iedereen in gelegenheid is, zijn weduwe, weezen of andere najvende betrekkingen een inkomen (pensioen) te verkeren, of voor den eigen ouden dag te zorgen. Voor btenaren — civiele en militaire — bestaan fondsen, or den ambteloozen burger niet.

De ontwerper van dit plan gaat met prijzenswaarge naauwgezetheid in deze belangrijke zaak te werk. j verzamelt gegevens, berekeningen, enz. en zal deze rzameling aan een commissie voorleggen, waarin geeskundige statistiek, wiskunde en finantieele kennis llen vertegenwoordigd zijn.

Verder wordt er voldoende zekerheid aangeboden or een volgefourneerd kapitaal, als buitengewoon serve fonds, ten bedrage van een half millioen, ten nde, bij onverhoopte tegenspoeden, steeds de inleggers kunnen waarborgen. Geen ander voordeel wordt beoofd, dan hetgeen de inleg vermeerdert door renten p renten. Tot meerdere zekerheid wil men ook ineggers in het bestuur doen deelen.

Binnen kort zal het plan in zijn geheel worden bend gemaakt, en wij wenschen met den ontwerper n ganscher harte, dat de behoefte aan een dergelijk nds diep moge worden gevoeld door de indische maatchappij en dat velen daaraan zullen deelnemen.

— Men deelt ons mede, dat de *Kosmopoliet* sedert n 15den in Straat Sunda is.

— Zondag, den 11den dezer, had alhier het volgende geluk plaats.

Eenige knapen gingen zamen op de jagt en, terwijl n paar hunner bij een indischen restaurant eenige rverschingen gebruikten, ging een ander met zijn weer het jagtveld in. De overigen hoorden op eens n schot, met een vreeslijk geknal gepaard, en door len achtervolgd. Toeloopende, zagen zij hun jongen kker, een knaap van ongeveer 10 jaren, met verijzelde linkerhand op den grond liggen, en het stuksprongen geweer naast hem.

In de ouderlijke woning gebragt, werd geneeskunge hulp ingeroepen, en de geneesheer verklaarde, dat linkerhand onvermijdelijk moest afgezet worden.

Het is te hopen, dat deze gebeurtenis, helaas! niet eenige van dien aard, velen ouders een heilzaame arschuwing moge zijn, hunne kinderen niet, op zoo g een leeftijd, ter jagt te laten gaan.

— Men schrijft ons van Pontianak, dd. 4 September, ll: De verjaardag van Z. K. H. den prins van Oranje met geestdrift gevierd ten huize van de HH. C. en M., r zich alle ingezetenen van Pontianak vereenigd den. De omstreken van het woonhuis dier Heeren op de keurigste wijze geillumineerd, en de woor- *Leve de Prins van Oranje* prijkten verlicht op doek weergalmden in aller harten.

Het feest heeft tot laat in den nacht geduurd en werd luisterd door de tegenwoordigheid van verscheidene dsche vorsten, waaronder de Pangeran Moeda rif Aboek Bakar bin Sultan Abdul Rachman Alca-, die evenals altijd weder bij deze gelegenheid been heeft geleverd van zijne verknochtheid aan het s van Oranje en getrouwheid aan het Ned. Ind. Gouement.

Batavia. Op den 15den September is de Gouver-Generaal van zijne reis over een gedeelte van in den besten welstand te Batavia terug gekeerd. en aanzien van die reis kunnen wij ten vervolge het vermelde in de Javasche Courant van den 14den r, No. 74, nog de volgende bijzonderheden vermel-

Den 10den September vertrok de Gouverneur-Genel over Damak naar Poerwodadi, en bezocht den volgenden dag te Kradenan de modderwellen en de zoutbronnen.

Den 12den September keerde Z. Exc. naar Samarang terug en bezigtigde onder weg te Glapang de sluiswerken en den overlaat aan de Toempang rivier. Des avonds woonde de Gouverneur-Generaal een thé-dansant bij in het residentiehuis.

Op den 13den September bezocht Z. Exc. de verschillende lands-inrigtingen te Samarang, en scheepte zich den volgenden morgen in op Z. M. stoomschip Merapi, welk vaartuig in den namiddag van den 15den September het anker op de reede van Batavia liet vallen.

— Den 15den September ll. zijn alhier, ten overstaan van den directeur der producten en civiele magazijnen, verkocht 40000 picols gouvernements suiker, welke gemiddeld *f* 17 per picol voor no. 16 hebben opgebragt;— zijnde het totaal bedrag van de veiling *f* 721.312:60.

Ternate. De weersgesteldheid was gedurende de maand Julij ongestadig. Van den 17den tot den 24sten had men harde westelijke en ZW. winden, vergezeld van zware stortregens, die aan sommige te veld staande gewassen veel schade veroorzaakten en onder anderen een 200tal jonge cacaoplantjes, door de bevolking van Tidore in het district Kaij-esse geplant, vernielden.

Den 1sten, 2den en 3den Julij hadden gestadig aardschuddingen plaats.

Den 27sten Julij werd een zeer sterke schok gevoeld.

Den 29sten daaraanvolgende, des namiddags te 3 uren 15 minuten, werden Ternate's ingezetenen hevig verontrust door eene zware en langdurige aardschudding, waarbij de grond golvend op en neder ging; op enkele plaatsen ontstonden scheuren, die zich echter onmiddelijk weder sloten en slechts een spoor nalieten, als had men met een scherp werktuig in den bodem gegroefd. Deze aardbeving werd dadelijk gevolgd door eene zeebeving, waarbij het water, dat zich op zijn laagsten stand bevond, tot 3 voeten boven hoog peil opliep. Het ter reede liggende barkschip Vriendschap raakte met het wegloopen van het water even aan den grond, terwijl men aan boord van 's Konings oorlogstoomschepen Suriname en Bali eene trilling waarnam, als of eene menigte volk het want opliep.

Ook te Tidore en Makian is deze aard- en zeebeving waargenomen.

Den geheelen dag en nacht voelde men bij herhaling aardschuddingen, en ook den 30sten en 31sten bleef zulks, hoewel minder hevig, voortduren.

Belangrijke schade is echter niet aangerigt; alleen zijn eenige huizen hier en daar gescheurd en de bijgebouwen van het residentiehuis eenigzins beschadigd.

De handel was in Julij vrij levendig, door belangrijke aanvoeren van Nieuw Guinea en Halmaheira en door het aanwezen van drie Manilaresche handelaars.

Voor tripang werd van *f* 40 tot *f* 50 besteed; wilde noten werden tot *f* 22,50 de picol afgedaan en de karet van middelbare hoedanigheid vond koopers tot *f* 14 per kattie; paarlemoer werd tegen *f* 70 verhandeld.

De rijstoogst in het Sahoesche was bijzonder gunstig; in Julij kwamen 100 koijangs rijst te Ternate ter markt, die tot *f* 6 de picol gereden aftrek vond.

Het ruime product werkt gunstig op den verkoop van lijnwaden en andere invoer-artikelen, zoodat bij den beperkten aanvoer weldra eene stijging van de prijzen dezer artikelen te voorzien is.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 12 September. Wij vernemen, dat, bij een huisonderzoek naar clandestine amfioen, bij een Javaan in de afdeeling Koedoes (Res. Japara), zijn gevonden een aantal kwartguldenstukken, die met zoodanige juistheid zijn nagemaakt, dat die maar uiterst moeijelijk van de echte te onderscheiden zijn.

(*Oostpost*).

NEDERLAND.

Rotterdam, 23 *Julij*. Het Java commité (Nederlandsche afdeeling van het genootschap van in- en uitwendige zending te Batavia), vierde gisteren het 4de jaarfeest, in het gebouw van de Vereeniging tot verbreiding der waarheid, in de Elandstraat te Amsterdam. Uit het verslag bleek, dat de werkkring van het commité zich meer en meer uitbreidde en zich niet meer uitsluitend tot het collecteren en overmaken van gelden naar Java bepaalde. Reeds werden door het commité onderscheidene personen, waaronder een Javaansche en een Maleische jongen, tot zendelingen opgeleid. Ook nog onlangs was een Chinesche jongen, die door zijne stiefmoeder te Macao als slaaf was verkocht, door vrienden der zendingszaak aan de zorg van het commité toevertrouwd, om hem tot dat werk voor de Chinezen op Java op te leiden. Niettegenstaande de groote uitgaven aan dit een en ander verbonden, was in het afgeloopen jaar de belangrijke som van ruim *f* 2400 ter beschikking van de kas van het genootschap te Batavia gesteld.

— Zoowel om 't verhaalde feit, als om den trant van vertellen, deelen wij den volgenden brief (uit de *Winsch. Ct.*) mede, door een jongen zeeman aan zijne ouders toegezonden, zonder nog meer in bijzonderheden te treden.

«Wij waren twee dagen van Batavia met frissche koelte en liepen een mooije vaart; ons scheepsvolk was vol moed en verblijd het vaderland tegen te gaan. Wij hadden, buiten eenige Indiërs, slechts weinig Hollanders aan boord, maar dat ware flinke jongens, al was onze kapitein ook een ploert. Twee dagen waren we onder zeil, toen het ongeluk wilde, dat een onzer matrozen over boord sloeg, ik meen bij de werkzaamheden, hem opgedragen. De derde stuurman zag het en wierp hem een zwembuis toe. Toen werd bij den kapitein aangedrongen, het schip te wenden, dat hij weigerde met de woorden: 't is beter dat één verdrinke en verga, dan meer. Het ander scheepsvolk wilde de sloep losmaken, uitwerpen, maar ook dit verbood de kapitein en de Ie stuurman. Nu zag men den ongelukkigen matroos, in het zog mede drijvende, een prooi der golven en, terwijl hij zijne kennissen toesprak, hun verzocht zijne groeten te doen, hun zijn laatsten wil opdroeg voor zijne familie, verzocht hij hun tevens hem liever te doen omkomen, dan anderen er onbelukkig bij te doen worden. Dit was te veel voor het hart van een Hollandsch vriendje van 23 jaar. Onze 3e stuurman sneed de touwen los, terwijl hij anderen met zijn mes moest afweren, die hem dat wilden beletten, en zag weldra, met twee wakkere makkers in de sloep, zijne moeite beloond en het mogt hem gelukken, den matroos op te nemen. Nu evenwel wilde de kapitein hen aan hun lot overlaten en zette zijn koers voort, tot onze stuurman bemerkende, dat hij zeer nabij het land was, door behulp van een jas zijn boot daarheen deed zeilen, waarop de kapitein, om zijne Hollandsche jongens verlegen, moest inschenken, bijdraaijen en hen opnemen. Ofschoon wij eerbied hebben voor het gezag van een koopvaardij-kapitein, hebben we toch hem lief, die zijn hart nog op 't regte stee heeft en zouden liever hem ridder maken, al ware het in den vorm van een eindje teertouw, waarmeê onze kapitein en zoo menig ridder wel wat voor de broek moest hebben".

— Den 30sten Julij, zullen van Harderwijk vertrekken om op dien datum te embarkeren aan boord van het schip *St. George del Mina*, gezagvoerder M. H. van de Velde, liggende te Rotterdam, 6 gewezen Afrikaansche militairen, die hunnen tijd in Indië hebben uitgediend en thans naar hun vaderland terugkeeren, onder toezigt van den officier van gezondheid 1ste klasse, voor de dienst aan de kust van Guinea, C. L. Daniels.

ENGELAND.

Londen, 22 Julij. In de zitting van het Lagerhuis op gisteren, is in comité het rapport, betreffende de ll. Maandag door den kanselier der schatkist bij het Huis ingediende financiële voorstellen, in behandeling genomen. De heer Disraeli zeide, over het algemeen de financiële staatkunde van den tegenwoordigen kanselier der schatkist te kunnen goedkeuren. Een zuiniger bestuur was echter hoog noodig en, daar eene vermindering van de begrootingen voor de marine en het leger mogelijk was, moest de regering, ten einde die vermindering zonder gevaar kunne geschieden, eene staatkunde van vrede en neutraliteit volgen. Hij waarschuwde derhalve de regering, zich niet te laten verleiden tot deelneming aan de verhandelingen van het congres, dat te gemoet gezien wordt; zoodra zij daaraan deel neemt, houdt hare neutrale positie op. Wat den vrede van Villafranca betreft, dezen vond de heer Disraeli bevredigend; het evenwigt in Europa was daardoor verzekerd. Om dien vrede duurzaam te maken, moest de regering trachten, in de beste verstandhouding met keizer Napoleon te blijven. Zij kon niets beters doen, dan door de vermindering van hare kolossale krijgstoerustingen, den keizer een bewijs van vertrouwen geven en een dergelijk bewijs van vertrouwen van hem vragen.

De kanselier der schatkist was het eens met den vorigen spreker, dat men geene moeite moest ontzien, om de vriendschap tusschen Engeland en Frankrijk in stand te houden. Hij was geneigd, zoodra de toestand van Europa dit zou gedoogen, eene wederkeerige vermindering van de vloten en legers voor te stellen. De waarschuwing van den heer Disraeli tegen de deelname van Engeland aan een congres, kwam hem echter zonderling voor, daar de vorige regering hemel en aarde in beweging gebragt had, om een congres betreffende de Italiaansche aangelegenheden tot stand te brengen.

De heer Bright uitte zich in zeer hevige bewoordingen over de aanhoudende aanvallen der Engelsche bladen op keizer Napoleon en de Fransche natie; niet alleen de bladen, maar ook het Hoogerhuis veroorloven zich eene kortzigtige en onvergeeflijke polemiek en, wanneer die blijft voortduren, zal geen minister in staat zijn, den vrede met Frankrijk in stand te houden. Spr. weidde uit over de gruwelen van den oorlog. Ook hij was ten gunste eener wederkeerige vermindering der vloten en legers, en hij achtte niemand beter dan lord Palmerston geschikt, om de beste verstandhouding met Frankrijk in stand te houden.

Ook lord John Russell keurde de taal der bladen jegens keizer Napoleon af, omdat die gevaarlijk en onregtvaardig tevens is. Die vorst heeft zich tegenover Engeland als een trouw bondgenoot gedragen. Dit nam echter niet weg, dat spreker de noodzakelijkheid inzag, dat Engelands verdedigingsmiddelen in een voldoenden staat moesten zijn. Wat de kwestie van het congres betrof, hierover kon spreker zich nog niet bepaald uitlaten; deelnemen aan een congres, met het doel dat Engeland slechts zijn zegel zoude hechten aan bepalingen, die het niet kan goedkeuren, zoude Engeland onwaardig zijn. Zoo daarentegen, in het een of ander land van Europ, eene dreigende ontevredenheid heerscht, welke door oorlog — welligt burgeroorlog — nog meer wordt aangewakkerd, en zoo Engeland door zijn invloed er toe kan bijdragen, die ontevredenheid te doen verminderen, den vrede duurzamer en meer voldoende te maken, dan zoude het Engeland wel waardig zijn, eene conferentie met de overige mogendheden te houden.

Lord Palmerston trad in eenige beschouwingen betreffende de politiek van lord Malmesbury, en zeide, dat deze het uitbarsten van den oorlog had kunnen verhoeden, zoo hij Oostenrijk niet tot den oorlog aangemoedigd en Frankrijk gedreigd had. De vorige regering had duidelijk te verstaan gegeven, dat zij voorzag, dat zij ten slotte in den oorlog gewikkeld zoude worden, en dat zij dan onvermijdelijk Oostenrijks zijde zoude moeten kiezen. Zulk eene taal moest Oostenrijk op een dwaalspoor brengen en tot den aanval aanmoedigen.

De antipathie van den heer Disraeli tegen de deelname van Engeland aan een congres, behandelde lord Palmerston op dezelfde wijze als de kanselier der schatkist. Den heer Bright beantwoordende, zeide de edele lord, dat ook de vrede even goed als de oorlog naamlooze ellende kan medebrengen. Hij hoopte, dat de thans gesloten vrede geene herhaling of voortduring van de ellende, waaronder Italië zoo vele jaren gesmacht heeft, zal ten gevolge hebben. Geene Engelsche regering zoude aan een congres deelnemen, wanneer men van haar zoude vergen, eenvoudig te onderschrijven hetgeen door andere mogendheden reeds is besloten. Anders is het gesteld, wanneer eene conferentie zou worden gehouden, om aan nog niet geslotene schikkin-

gen de verbeterende hand te leggen. Voorts getuigde ook lord Palmerston, dat keizer Napoleon zich steeds als een getrouw en opregt bondgenoot van Engeland in oorlog en vrede getoond had, en dat men het er voor kon houden, dat hij de alliantie begeerde te bevestigen. Dit was echter geen grond, dat Engeland zich niet tot zijne verdediging zoude toerusten. Men moest niet altijd op Frankrijk, maar ook op Rusland wijzen, dat zijne vloot in de Oostzee versterkt.

De heer Fitzgerald sprak tegen de deelname van Engeland aan een congres.

De *Times* zegt het volgende betreffende het nieuw uitgevonden vernielend oorlogswerktuig, het zoogenaamd stoom-ramschip, waarvan bereids gewag gemaakt is. Indien dat ramschip eene uitvinding blijkt te zijn, die met goed gevolg aangewend kan worden, dan zullen de voortreffelijkste oorlogsschepen nagenoeg tot de hulpeloosheid eener armzalige visschersschuit afdalen. Men stelle zich een op het water drijvend, tegen vuur en kogels beschut, monster voor, dat honderdponders uitspuwt, zes Engelsche mijlen ver dragende; dat zich door de stoomkracht naar goedvinden wendt en alles, wat zich op het water beweegt, met onweerstaanbare kracht in den grond boort. Al moge de zaak al niet de verwachting verwezentlijken, zoo is zij toch meer dan eene hersenschim, want het schip wordt gebouwd en zal nog voor het einde der maand Julij van stapel loopen. Dit verschrikkelijk vernielingswerktuig moet zelf onvernielbaar zijn. Wanneer het, zegt men, ook met kogels doorboord wordt — indien kogels zijne flanken kunnen doorboren — voor- en achtersteven in stukken gescheurd zijn en het geheele gevaarte zich als een vormoos wrak voordoet, dan blijft het nog over de wateren zweven en verliest niets van zijne kracht. Men zegt dat het, wanneer het in plaats van zijne kanonnen te laten spelen, aan het aanstooten de voorkeur geeft, een linieschip binnen drie minuten in den grond kan boren, zoodat onze geheele thans in active dienst zijnde vloot, binnen ongeveer vijf kwartier uurs, vernield zou kunnen zijn. Aldus wordt de zaak ten minste voorgesteld en, beantwoordt zij aan de verwachting, dan mogen wij wel vragen, waartoe onze driedekkers nog dienstig zijn.

FRANKRIJK.

De correctionnele regtbank te Nogent-le-Rotrou had jl. Vrijdag over een feit te oordeelen, dat eenig in zijne soort is.

De paardenkoopers hebben een middel om de oogen van oude paarden, die te veel in de oogholte teruggezonken zijn, naar voren en daarin eene grootere levendigheid te brengen. Zij maken eene kleine opening onder den wenkbraauw, en vullen dan de holten in het oog, door met een strootje er in te blazen, met lucht op; daarna wordt de opening met was digtgestopt, zoodat de lucht er geruimen tijd in blijft. Dit middel heeft zekere Geray in de gemeente Arrou toegepast, echter niet op oude paarden, maar op jonge lieden, die voor de loting moestengekeurd worden. Het oog puilde dan uit de oogkas en de loteling had alleaanzien van bijziende te zijn. Dit middel heeft hij meermalen toegepast en velen aan de dienst onttrokken. Geray is tot 2 jaren gevangenis en 20 francs boete veroordeeld en twee zijner patienten tot 8 dagen gevangenis.

— In Savoije heerscht eene hevige gisting. De bevolking verlangt eene vereeniging met Frankrijk. Er zijn brochures daaromtrent in omloop en biljetten zijn aangeplakt; als naam van het nieuwe departement is reeds gekozen de titel: departement van den Mont-Blanc.

DUITSCHLAND.

De *Wiener Militair Ztg.* wijt de nederlaag, die de Oostenrijkers te Solferino leden, uitsluitend aan verraad. In eene zitting, die keizer Frans Josef met zijne voornaamste krijgs-oversten belegd had, was namelijk besloten, dat de Oostenrijksche troepen wel is waar de Mincio weder zouden overtrekken, ten einde, den 24sten Junij, de haar aangeduide positien te bezetten, maar langs de geheele linie was streng bevel gegeven, om ieder treffen met de geallieerden te ontwijken, en tot elken prijs eene defensive houding aan te nemen tot aan den 25sten. Dit bevel was op de omstandigheid gegrond, dat de 80,000 man, die de reserve vormden en die het centrum der Oostenrijksche slaglinie moesten versterken en dekken, bij geene mogelijkheid voor den 25sten ter bestemder plaatse konden aankomen. Al deze omstandigheden werden aan de geallieerden verraden. De *Militair Zeitung* zegt daaromtrent: »niemand schroomt hier zelfs den naam van dien ellendigen verrader te noemen; het is een Italiaan van hoogen adel, die zich in ons vertrouwen had weten te dringen, doch die, gelijk thans is gebleken, door den vijand werd bezoldigd." Van daar, zegt het blad, de wonderlijke loop, dien de bataille genomen heeft. Door zijne linker- en regtervleugels met overhaasting naar de Mincio te doen voortrukken, dwong Napoleon de Oostenrijkers, om reeds den 24sten den veldslag te aanvaarden en,toen zijne beide vleugels teruggeworpen werden, deed hij juist het tegenovergestelde van hetgeen hij had moeten doen, wanneer hij niet door het gepleegde verraad zeker ware geweest van het feit, dat de Oostenrijksche reserve het slagveld niet kon bereiken en het Oosterijksche centrum gevolgelijk veel te zwak was in verhouding tot de beide vleugels. In stede toch van zijne teruggeworpen vleugels ten spoedigste te ondersteunen en te versterken, gaf Napoleon plotseling bevel, om hen tijdelijk aan hun lot over te laten en viel hij met zijne hoofdmagt op het Oostenrijksche centrum aan, dat daardoor weldra overhoop werd geworpen, waarna Napoleon zich links en regts tegen de beide Oostenrijksche vleugels kon wenden en het lot van de bataille beslist was. Nooit had Napoleon zich op het vijandelijk centrum durven werpen, juist toen zijne beide vleugels aan het wijken waren gebragt, indien hij niet geweten had, dat dit centrum te zwak was, om den aanval van een overmagtigen vijand af te slaan. Ware er geen verraad gepleegd, zoo besluit het genoemde blad, en had Napoleon zijne reserve doen aanrukken, om zijne linker- en regtervleugels te hulp te komen en dan ware de bataille voor de Oostenrijkers onvermijdelijk gewonnen geweest. Het blad verzekert, dat zoolang de oorlog duurt, de geallieerden voortdurend en naauwkeurig onderrigt waren van de positien, die de Oostenrijkers bezet hielden en van het aantal troepen, dat zich op de verschillende punten bevond; van daar, zegt het blad, dat de geallieerden op het beslissende oogenblik steeds met groote overmagt tegen het zwakste punt der vijandelijke slaglinie weten aan te vallen en de zege behalen, zelfs dan, wanneer de overwinning reeds op het punt is de Oostenrijksche wapenen te bekroonen.

ITALIE.

Den 13 Julij is te Milaan de volgende proclamatie van den koning aan de bevolking van Lombardije aangeplakt:

»De hemel heeft onze wapenen gezegend. Met de krachtige hulp van onzen grootmoedigen en dapperen bondgenoot, keizer Napoleon, zijn wij, in weinige dagen, na overwinning op overwinning behaald te hebben, op den anderen oever der Mincio gekomen. Thans keer ik onder u terug, om u de heugelijke tijding mede te deelen, dat de hemel onze wenschen verhoord heeft.

»De wapenstilstand is gevolgd door de onderteekening van vredes preliminairen, welke aan de bevolking van Lombardije hare onafhankelijkheid verzekeren, volgens den zoo herhaaldelijk door u geuiten wensch. Gij zult voortaan met onze oude staten eene eenige en vrije familie vormen.

»Ik neem uw lot onder mijn bestuur en, overtuigd van bij u die medewerking te ondervinden, welke in een staat noodig is, om een nieuw bestuur te vormen, zeg ik tot u: Bevolking van Lombardije, stelt vertrouwen op uwen koning, hij zal er naar streven op hechte en duurzame grondslagen het geluk te vestigen van die landstreken, welke de Hemel aan zijn bestuur toevertrouwt.

— Het voorloopig bestuur van Toscane, met den Sardinischen commissaris aan het hoofd, heeft het volgende protest tegen den vrede van Villafranca openbaar gemaakt.

Toscaners!

»Het berigt der gebeurtennissen, welke de schoonste hoop vernietigen, heeft de gemoederen met smart vervuld; de regering deelt in die verslagenheid, maar wij moeten er ons niet aan overgeven; wij moeten de mededeeling der feiten afwachten, waarvan de bijzonderheden ons nog niet bekend zijn. Wij moeten ons naauwer te zamen vereenigen, om door onze standvastigheid te bewijzen, dat wij waardig zijn burgers te heeten van een onafhankelijk en vrij vaderland. Zoo lang die standvastigheid ons bijblijft, behoeven wij niet alle hoop op te geven.

»Onze afgevaardigden zullen naar Turin vertrekken, om den waren stand van zaken te leeren kennen. De uiting van onze smart zou voor het oogenblik slechts het kwaad verergeren. Laat ons dus de rust, die meer dan ooit behoefte is voor het heil des lands, handhaven.

»Morgen zal de staatsraad vergaderen. De regering zal, in vereeniging met den raad, de stem van Toscane verheffen en die doen vernemen aan koning Emmanuel, op wien al ons vertrouwen gevestigd is.

»Toscane zal niet tegen zijn wil en zijne regten onder het juk van Oostenrijk teruggebragt worden.

Dit protest is gedagteekend 13 Julij en geteekend door den ridder C. Buoncompagni, de ministers en den secretaris der regering.

Volgens de laatste berigten, heeft de staatsraad den volgenden dag met algemeene stemmen beslist, dat Toscane moet ingelijfd worden bij het grondgebied van het huis van Savoije, waardoor de beste en meest gewenschte oplossing zou worden verkregen. Adressen in dien geest zijn verzonden naar den keizer en naar den koning. De staatsraad vraagt daarin, dat Toscane in geen geval weder onder het juk der Oostenrijksche vorsten worde teruggebragt.

De *Monitore Toscana* deelt eene circulaire mede van den heer Ricasoli, minister van binnenlandsche zaken, aan de prefecten, waarin de zending van afgevaardigden naar Turin wordt gemeld, en de bevolking aangemaand, om zich door de onzekerheid, waarin men verkeert ten aanzien van de gevolgen des vredes, tot geene wanordelijkheid te laten verleiden.

RUSLAND.

Uit Petersburg wordt gemeld, dat de Russen andermaal eene overwinning in den Caucasus behaald hebben. De geheele bevolking van de provincie Itchekeria heeft zich aan de Russische regering onderworpen, nadat het leger de vesting Widin, zijnde de zetel van Schamyl, had bemagtigd. Deze laatste is met zijn zoon dientengevolge naar elders gevlugt.

TURKIJE.

De *Phase*, van de keizerlijke messagerie is, den 28sten Julij, in de haven van Marseille aangekomen, met den mail van de Levant. Wij deelen het volgende uit die berigten mede.

Constantinopel, 20 Julij. Het vredesnieuws heeft der verhevene Porte groote vreugde veroorzaakt. Ofschoon Turkije buiten de gebeurtenissen op het vaste land geplaatst was, had het niettemin te vreezen voor de uitwerkselen van een oorlog, die, zoowel door zijn doel als door zijne gevolgen, hoe langs zoo meer het ontwaken der nationaliteiten in den boezem van het ottomanische keizerrijk begunstigde en de plannen van opstand aanmoedigde, die men begonnen was, opentlijk te smeden. Al deze gevaren verdwijnen thans bij den terugkeer des vredes, of zijn ten minste aanmerkelijk verminderd. Het turksche bestuur weet dit, en daarom heeft het de expeditie der troepen, die naar Europeesch Turkije gezonden werden, doen staken.

Ik moet er bijvoegen, dat de slag van Solferino en het resultaat, dat hij uitgewerkt heeft, de verhevene Porte genoopt hebben van hare staatkunde, die zij tot dusverre aarzelde te verlaten, af te zien. De turksche ministers, die te ontvankelijk waren geweest voor het wantrouwen, dat men getracht had hun in te boezemen, kunnen thans zien, dat Frankrijk niet alleen groot en magtig, maar ook opregt en loijaal is. Ik zou u betuigingen en redevoeringen kunnen mededeelen, over dit onderwerp, door hooggeplaatste personen van de zijde der regering, gehouden, indien de herstelling van den vrede, na de bekende tegenspoeden, die de oostenrijksche wapenen hebben geleden, geen eerbied v
een overwonnen vijand gebood.

De voorgenomen reis des sultans, ofschoon nog n
officieel afgezegd, blijft toch nog altijd twijfelach
Het eerste plan van Z. M. was, zich naar Aegypte
begeven, gelijk u reeds berigt is, maar staatkund
reeds vroeger opgegeven redenen, die dit ontwerp h
den gevormd, hebben voor niet minder gewigtige
denkingen moeten wijken. Het bezoek des Sultans
Aegypte zou een noodlottige slag voor het gezag
onderkonings geweest zijn en, in plaats van een
allen gevalle hersenschimmig gevaar te voorkom
zou men zich blootgesteld hebben, om in deze str
een werkelijk gevaar te doen ontstaan, dat Turk
waarschijnlijk niet zou hebben kunnen bezweren. Ni
is minder gegrond, dan de geruchten, die aan Said-pac
voornemens van onafhankelijkheid toeschrijven, en
die reden bestaat er volstrekt geen reden, om het aeg
tische volk te doen zien, dat de onderkoning niets is
een eenvoudige pacha des sultans, aan diens gezag
derworpen. Toen dit ontwerp dus ter zijde was geste
heeft de sultan, die zich reeds tot de reis had uitger
zich naar Salonica willen begeven, en zijn vertrek w
op den vorigen maandag bepaald; maar het schijnt,
of de koortsen, die in deze stad heerschen, hem vr
ingeboezemd hebben, en thans is er alleen sprake v
een eenvoudig uitstapje naar de zee van Marmo
een voornemen, dat naar 't schijnt weinig kans he
tot werkelijkheid te komen, hoewel men aan 't pal
blijft zeggen, dat de sultan het in 't begin der volgen
week ten uitvoer brengen zal.

Thans moet ik u een zeer treurig voorval mede
len, dat hier en in Aegypte een menigte familien
rouw heeft gedompeld. Het is het verlies van tw
stoombooten der admiraliteit, aan de Turksche stoo
boot-maatschappij afgestaan, de *Kars* en de *Silistr*
die beiden van Alexandrie terug kwamen. Wat
eerste betreft, die den 29sten Mei was vertrokken, de
is totaal verongelukt en men heeft ten langen le
eerst het verlies kunnen staven door dertien lijken
een gebroken sloep, die men voor een sloep der *Ka*
erkende. Deze treurige overblijfselen zijn, op ong
veer 40 mijlen afstands van Alexandrie, door een aegy
tische stoomboot ontdekt, die de schhipbreukeiingen v
de *Silistria* naar Constantinopel terugbragt. Dit laats
vaartuig, drie weken na de *Kars* van Alexandrie v
trokken, had het ongeluk, op honderdvijftig mijlen
stands van deze stad, den cilinder van de archimedisc
schroef te breken, door de lompheid van den machini
die de machine had geforceerd, in de hoop, daardo
een beletsel te overwinnen, dat den gang des vaartui
vertraagde. Een groot lek ontstond onmiddelijk
de plaats, waar de schroef aan de kiel verbonden
en het water maakte zich dadelijk meester van h
vaartuig met eene snelheid, dat het niet mogelijk w
het lek te bereiken, om het te stoppen. Er waren me
dan 300 passagiers, zoowel turken als christenen, a
boord. Meer of min hebben allen de hand aan 't we
geslagen, om het verlies der boot te vertragen, da
alle hoop om haar te redden ijdel was.

Oostenrijksche matrozen en een russisch ingenieu
die zich onder 't getal der passagiers bevonden, dede
bovenmenschelijke pogingen, om den voortgang des wa
ters tegen te gaan, maar er was aan boord slechts éé
pomp in zeer slechten staat, en geen instrumente
waardoor men kon weten, waar men zich bevond e
den koers van het schip kon regelen. De kapite
en de equipage hadden geheelenal hunne tegenwoordi
heid van geest verloren. Zij liepen heen en wee
maakten meer beweging dan noodig was, en bragte
door hun uitroepen en gedrag het fanatisme der Turksch
passagiers tegen de Christenen in beweging. Meer da
40 uren verliepen op deze wijze, in de verwachting va
een dreigend voorval, toen men, op den morgen va
den derden dag, een zeil aan den horizont ontdekte, d
op de *Silistria* aanhield. Het was een aegyptische bri
met hout geladen, die, na veel onderhandelen en ve
moeijelijkheden, er eindelijk toe besloot, hare ladi
over boord te werpen en de schipbreukelingen op
nemen. Maar 't was reeds te laat, om allen te redde
De *Silistria* zonk reeds en 77 passagiers kwamen o
vóór zij de brik konden bereiken.

Niets is akeliger dan de bijzonderheden dezer schipbreu
De passagiers, die als door een wonder er aan ont
snapt zijn en die hier door de *Persia*, van de aegyp
tische maatschappij, zijn aangebragt, beefden van a
grijzen, toen zij de angsten, die zij hadden doorgestaa
verhaalden. De kapitein der *Silistria*, die door allen gelaa
wordt, had echter moed genoeg, om met dertien ma
zijner equipage op zijn post te sterven. Hij gevoeld
ongetwijfeld, dat hij te veel schuld had aan deze nood
lottige gebeurtenis, omdat hij vertrokken was, zonde
den staat van de machinerie te onderzoeken, en d
hij in het gevaar een algeheelen mangel aan koelblo
digheid en geestkracht had betoond.

Slaan wij nu een blik op de administratie der stoo
booten van de turksche maatschappij, die de eers
oorzaak is van het verlies der *Kars* en der *Silistri*
De beide booten waren prachtige ijzeren vaartuigen
Engeland gebouwd, zeer solide, die alle vereischte
van tegenstand en duurzaamheid bezaten. Wel bestuu
en bovenal wel onderhouden, hadden zij alle mogelijk
voorvallen kunnen afwachten. Men zal nimmer w
ten, hoe de *Kars* vergaan is, wijl er niemand afgekome
is, maar zeer waarschijnlijk zijn hare stoomketels g
sprongen. De ongelukkige kapitein had, voor zijn ve
trek van Constantinopel, beweerd, dat de *Kars* ge
zee kon bouwen, uithoofde van den slechten st
harer stoomketels, maar men heeft niet naar hem w
len hooren. Het schip kon een goede vracht make
en niets moest het vertrek beletten. Er bestaat w
is waar een inspecteur van wege de maatschappij, ma
die man heeft wel aan andere zaken dan aan den goed
staat van het materieel te denken. Dit is ook met al
andere leden van het bestuur het geval. Zij zijn er slech
om de hand op de inkomsten te leggen, en bekomm
ren zich zeer weinig om het overige. Het arsena
zelf is ook niet zonder schuld. De booten der ma
schappij behooren daaraan, en het draagt er geen zo
voor. Men zegt zelfs, dat het bevel om te vertrek

van daar uit aan den kapitein der *Kars*, niettegenstaande zijne opmerkingen, gegeven is. De vracht was hoog en men moest zulk een schoone gelegenheid, om iets te verdienen, niet laten slippen. Wat is het gevolg er van geweest? Het verlies van twee schoone vaartuigen en van 300 passagiers! Doch wat let dit der maatschappij???!!

Men wacht nog steeds, dat de Porte besluite, om eindelijk het protocol van de parijsche conferentie te bijtevallen, en prins Kuza de investituur te verleenen. De overeenstemming, die tusschen het suzereine hof en de andere belanghebbenden bestaat, ten gevolge eener tweede nota van het turksche cabinet, laat geen twijfel meer over omtrent de eindelijke beslissing dezer zoo langdurige zaak, maar men bespeurt hier nog altoos aarzelingen, die men niet verklaren kan. De heer Musurus, turksch zaakgelastigde bij de conferentie, heeft der Porte geschreven, dat dit dralen ongaarne te Parijs werd gezien, en dat er, van het oogenblik af, dat alles goedgekeurd was, een einde aan moest komen. Van den anderen kant heeft prins Labanoff, dezer dagen, aan Alipacha een depeche van Petersburg medegedeeld in denzelfden zin en die het aanzien had van een goeden raad aan den sultan van wege het russische hof. Dit maal zal gebeuren wat stee ds geschiedt, nl. dat de Porte zal toegeven; zij heeft het beloofd, maar zij zal ongaarne en slechts op eene wijze toegeven, dat de mogendheden haar daarvoor geen dank schuldig zijn.

Men berigt van Servie den plotselingen dood des heeren Nestchitch, die voor den doodvijand van Vorst Milosch doorging en die door dezen in de gevangenis werd gehouden. Er loopen vele geruchten te Belgrado over dit sterfgeval, dat alle kenteekenen van vergiftiging moet hebben opgeleverd,

BRITSCH-INDIE.

In Madras heeft men verschil gehad, welke taal bij de opvoeding zou gebruikt worden, het Engelsch of de moedertaal. Deze vraag was in Bengalen, zoowel als in Bombay, opgekomen. Het besluit, opgemaakt door degenen, welke al hun opmerkzaamheid aan de zaak schonken, kan als dus kortelijk zamengevat worden. 1o Dat de eerste opvoeding zou gegeven worden in de landtaal in de lagere scholen; dat deze scholen door de Rijksschatkist zouden ondersteund en het bezoeken daarvan verpligtend gemaakt worden. 2o. Dat het Engelsch zou onderwezen worden in het presidentschap en in de groote steden, en dat het volk, bij een plaatselijke schatting, zou moeten bijdragen tot de kosten der inrigting. 3o. Dat, daar Indië geen homogeen land is, het Engelsch gemakkelijk de *lingua franca* kan worden der streek van den Himalaya tot kaap Comorin; dat het tot de taal gemaakt zou worden van de Khurectas. van de hooge geregtshoven en staatsstukken.

— Men schrijft uit Djeddah, den 31 Mei ll., aan de *Presse égyptienne*.

»Eenige dagen geleden is een schip, komende van Jaffa, en aan boord hebbende twee honderd vijftig muselmansche bedevaartgangers, gezonken op honderd mijlen afstand van Djeddah. Al de schepelingen zijn verdronken met uitzondering van slechts twee matrozen, die zich op stukken hout hebben kunnen redden.»

— Een brief uit Tumlook, dd. 9 Mei, zegt: » Een treffend geval van verdrukking is aanhangig voor den fungerenden magistraat van Nugowam. De aanklager, een Mahomedaansch inwoner van Goomghur, beschuldigt den plaatselijken superintendent van den Mysaudul Rajah, onder andere geweldadigheden, een varkensstaart in zijn mond gestopt en een anderen aan zijn baard gebonden te hebben. Het schijnt, dat de landhuurders van Goomghur voor eenigen tijd bij den Rajah geklaagd hebben over hun pachtgaarder, omdat hij hun zekere onwettige belastingen had opgelegd; en dat, toen de bovengenoemde magistraat een plaatselijk onderzoek naar de zaak had ingesteld, de aanklager zich sterker in zijn klagt deed hooren, dan iemand van zijn medelandhuurders. Kort daarna was hij gevat, naar den pachtgaarder te Nundeegram gevoerd en daar op de bovenvermelde wijze mishandeld. Ik heb verder vernomen, dat de Mahomedaansche landhuurders van Goomghur, verbitterd over de ergerlijke beleediging een hunner aangedaan, in massa zijn opgestaan en, niet tevreden met den beleediger enkel te vervolgen, besloten hebben soortgelijke wraak te nemen; met dit doel hebben zij, op verschillende plaatsen, met kalveren en messen post gevat, gereed om den superintendent (een Hindoe) op een versche lap kalfsvleesch te onthalen, als hij onder hun bereik komt. De Rajah, hoorende van de aanklagt tegen zijn superintendent, zond een afdeeling van 50 of 60 bovenlanders, om hem voor de woede van de Mahomedanen te beschermen. Men zegt, dat hij sedert te Goomghur heimelijk een schuilplaats heeft gezocht in de *gurh* van den Rajah.

AUSTRALIE.

Dezer dagen is door eenige Europeanen eene exploratiereis gemaakt, waarin sommigen de aanleiding zien tot een nieuwen tak van nijverheid en waardoor, indien zich die hoop mogt verwezentlijken, Australie, behalve zijn wol en goud, ook marmer zal produceren. — De bedoelde expeditie, die geheel van particulieren aard was, en tot hoofddoel had, om schoone natuurtooneelen voor het penseel en schetsboek te zoeken, bestond uit vier heeren, die, in overeenstemming met het beöogde doel, bij voorkeur het nog weinig bekende gedeelte van Sidney's omstreken opzochten. In een land, dat schaars bebouwd en bewoond is, strekken zich de *omstreken* van eene stad zeer verre uit, en met de weinige bekendheid van Australie's binnenlanden, is het daar niets vreemds, dat men, in de zich zoo ver uitstrekkende omstreken eener stad, plaatsen vindt, waar nog geen Europeaan ooit den voet heeft gezet. — Geheel toegerust voor zulk eene reis in de ongebaande wildernissen, waren onze reizigers wel berekend, om onder alle omstandigheden zich ten beste te redden, hetgeen hun zeer te stade kwam, toen zij geheel onverwacht in hun voortgang werden gestuit door een stroomend water, welks bestaan hun geheel onbekend was, en later bleek door geen Europeaan ooit nog gezien te zijn. — Ten einde hiervan meer te zien, maakten de reizigers zich eene boot van een, door natuurlijken invloed uitgehoolden, boomstam, waarna hunne reis door de schilderachtigste streken liep! Op den 8sten December kwamen zij, vroeg in den ochtend, aan een witten berg van zulk een vreemd aanzien, dat zij in den beginne niet wisten, waarvoor hem te houden. — Naderbij gekomen, lagen zij met hunne geimproviseerde boot aan, en weldra overtuigden zij zich, dat de, over den geheelen berg verspreidde, flikkerende lichtpunten, niets anders waren dan de naar het licht toegekeerde vlakken van marmerkristallen, waarin zich de zon spiegelde.

De geheele berg was inderdaad weinig anders dan een reusachtig blok van het helderst witte marmer, dat den schijn had van, bij eene of andere omwenteling in het terrein, als uit den grond te zijn opgerezen. Daar de schilfers, die men er af kon slaan, echter volstrekt geene de minste teekenen van verwering toonden, werd deze gevoltrekking minder aannemelijk, en toen onze reizigers later den berg bestegen en, op den top gekomen, zoover de blik reikte, eene geheele reeks van zulke marmerbergen zagen, die te zamen één bergketen vormden van een oogverblindend aanzien, toen kwam men tot de overtuiging, dat men de ontdekking had gedaan van eene belangrijke bron van rijkdom.

Voor den speculant doet het er trouwens weinig toe, welke de aanleiding is geweest tot het aanwezen dier marmerbergen, en zoude het hun van veel meer nut geweest zijn, wanneer de heeren reizigers in staat waren geweest, eene eenigzins nabijkomende opgave te doen van de vermoedelijke hoeveelheid marmer, die er zou te winnen zijn. Sommigen echter droomen reeds van sneeuwwit marmer uit Australische groeven, en wij wenschen hun gaarne toe, dat hunne speculatiezucht eene nieuwe bron van welvaart moge openen, van welvaart voor hen-zelven in de eerste plaats en later voor de nijverheid in het algemeen.

VERSLAG *van den vrijen handel te Nagasaki, gedurende de werking van de Nederlandsche Additionele Artikelen.*
(Decima, 4 Julij 1859.)

Gedurende de werking van de Nederlandsche additionele artikelen, op den 16den October 1857 te Nagasaki gesloten, is deze haven bezocht door 149 vreemde schepen, daaronder gerekend die, welke meer dan eene reis maakten. Hiervan waren:

	12	Engelsche	oorlogschepen
	3	Fransche	〃
	10	Amerikaansche	〃
	8	Russische	〃
	2	Nederlandsche	〃
in het geheel	35	oorlogschepen	

Van de koopvaardijschepen waren 30 onder Nederlandsche vlag (de aan de Japansche regering geleverde stoomschroef-schoeners Yedo en Nagasaki medegerekend)

	onder	Engelsche	vlag	53
	〃	Amerikaansche	〃	25
	〃	Russische	〃	1
	〃	Deensche	〃	1
	〃	Chinesche	〃	4
in het geheel	114	koopvaardijschepen.		

De instellingen alhier hebben nog geene gelegenheid gegeven, om de tonnemaat van alle deze schepen met juistheid te kunnen opgeven.

Evenmin bestond er mogelijkheid, om volledige carga-lijsten van in- en uitvoer op te maken.

De Deensche schip *Wilhelmina* is niet ten handel toegelaten en de Chinesche stoomboot *Confusius* is almede afgewezen geworden.

De drie Chinesche Jonken hebben gehandeld op het van ouds bestaande contract met de Chinesche factorij. De overige vreemde schepen zijn alle toegelaten geworden op de Nederlandsche additionele artikelen, met uitzondering van het eenige Russische koopvaardijschip, een walvischvaarder, dat op de Russische additionele artikelen is toegelaten.

Bij het al of niet toelaten van vreemdelingen heeft het bestuur van Nagasaki tot regel aangenomen, om alleen te letten op de vlag van de aankomende schepen en volstrekt niet te vragen naar de nationaliteit der aankomende vreemdelingen.

Ook zag men in Nagasaki eene groote verscheidenheid van vreemdelingen vrijelijk circuleren en zich vestigen. Daartoe deden zij aanzoek bij den gouverneur van Nagasaki, die, zoolang daartoe gelegenheid bestond, Japansche woningen en pakhuizen, aan den waterkant gelegen, aan hen verhuurde.

Deze werden zooveel mogelijk gekozen uit de zoodanige, die ten gevolge van den bouwtrant afgesloten waren, en dan werd eene wacht van onder-banjoosten aan ieder afzonderlijk kwartier geplaatst.

Op deze wijze leven de andere vreemdelingen te Nagasaki op op dezen oogenblik nog en schikken zij zich verwonderlijk wel in de weinige comfort, die de Japansche woningen aanbieden. Gebrek aan pakhuisruimte werd overal gevoeld en ook te Desima ontstond daaraan gebrek, dat nog verhoogd is geworden door het getal pakhuizen en woningen, dat door den brand van 8 Maart jl. vernield is geworden.

Eenige pakhuizen in Nagasaki waren ook reeds aan Nederlanders afgestaan en na den brand zijn eenige gehuisvest in een tempel in de stad, terwijl een ander kwartier te Inassa aan de firma HH. Spengler en Co. tijdelijk werd afgestaan.

Onder de personen, die aanvraag deden, om zich te Desima te vestigen, waren eenige vreemdelingen, behoorende tot vreemde handelshuizen, te Batavia gevestigd.

Deze zijn toegelaten en in de gelegenheid gesteld, om te Desima woon- en pakhuizen te bouwen, of de aan het gouvernement toebehoorende te huren, voor zoo verre zij de bewijzen overleggen konden van verzoek te hebben gedaan tot bekoming van brieven van naturalisatie in Nederland.

Aan andere vreemdelingen is te Desima geene plaats bezorgd, noch pakhuisruimte verstrekt geworden. De omstandigheden, dat nog niets bepaald was omtrent een algemeen vreemden-kwartier te Nagasaki en dat de huurprijs van Desima nog door het Nederlandsch Indisch-Gouvernement wordt voldaan, schenen het noodig te maken dezen regel te volgen.

Zoodra een algemeen vreemden-kwartier zal zijn vastgesteld, zullen Nederlanders zich ook daar kunnen vestigen.

Allen zijn het eens over de voorkeur, welke een algemeen en gemengd vreemden-kwartier verdient boven afzonderlijke eigene kwartieren voor iedere natie, hetgeen te Shanghae in den aanvang wel is beproefd, maar gebleken is niet op den duur bestaanbaar te zijn.

Eenige aan het Japansche gouvernement toebehoorende gebouwen op Desima zijn aangekocht geworden om te worden gesloopt, opdat geene houten gebouwen zouden overblijven.

Het bestuur van Nagasaki had blijkbaar niet zoo spoedig eene zoo drukke vaart verwacht en de handelstand was daarop evenmin voorbereid. Vele klagten rezen er over gebrek aan los- en laadpraauwen, over de weinige voortvarendheid bij de werkzaamheden, de trage bezorging van drinkwater aan de schepen, de dieverijen der koeli's, de werkeloosheid der Japansche politie, enz.

De aangevoerde artikelen daalden aanmerkelijk in prijs, terwijl gelijktijdig de voor den uitvoer geschikte artikelen duurder werden. Vele van deze grieven zijn allengskens verholpen: er wordt thans vrij vlug gewerkt, maar de Japansche policie blijft even werkeloos.

Het aantal Japansche jonken, dat *Nagasaki* bezocht heeft, is buitengewoon toegenomen en artikelen van uitvoer, geschikt voor *China*, kwamen in voldoende hoeveelheid aan de markt. De prijzen der aangevoerde artikelen verbeterden niet, zoodat veelal dollars werden aangebragt, om daarmede de inkoopen te doen, na die bij de geldkamer te hebben verwisseld tegen papieren geld, hetwelk aan de Japansche houders onmiddelijk met inlandsche munten moest voldaan worden

Al spoedig ondervond men moeijelijkheden, om deze verwisseling gedaan te krijgen, daar de geldkamer voorzag, zulks niet te kunnen volhouden, en eindelijk het wisselen ten eenenmale staakte.

Dit veroorzaakte eene stremming van den handel, die alleen is kunnen opgeheven worden, door aan de geldkamer een uitstel van betaling van twee maanden te gunnen voor het papier, dat zij tegen dollars verstrekte. Deze maatregel heeft het papieren geld natuurlijk eenigzins gedeprecieerd, maar de handel kon voortgaan en op nieuw hadden groote verkoopen plaats.

De Nederlandsche schepen namen aanvankelijk geen deel in de vaart tusschen *Nagasaki* en *China*, maar zijn daartoe meerendeels later overgegaan.

Dit is een gelukkig verschijnsel, want de vaart van *Batavia* naar *Japan* en terug moet, wil men geene zeer lange reizen maken, zich naar de moessons regelen, waarvan het gevolg was, dat de Nederlandsche schepen maanden lang te *Nagasaki* bleven stil liggen, welken tijd zij nu benuttigen met eenige reizen naar *Shanghae* te maken.

Hierdoor is men bekend geworden met de waarde, welke vele Japansche artikelen op de Chinesche markt hebben en zijn de weg en het middel aangewezen geworden, waarlangs en waarmede de Nederlandsche en Nederlandsch Indische uitzenders voordeeliger en spoediger remises van *Nagasaki* zullen kunnen ontvangen.

De weinige artikelen van uitvoer, welke *Japan* tot nog toe opleverde, geschikt voor de markten van *Europa* en Nederlandsch-Indië, zijn overbekend. Zij zijn onlangs vermeerderd met den uitvoer van Japansche ruwe zijde, die waarschijnlijk binnen een paar jaren aanmerkelijk zal toenemen: ook zijn er nog eenige nieuwe artikelen, die wel geschikt maar nog te duur zijn.

Die voor de Chinesche markt zijn verschillende soorten van zeewier, tjientjou, haai-vinnen, soerme en andere soorten van gedroogde visch, iruho, awabin, verscheidene soorten van erwten en boonen, tarwe, rijst, raapzaad, raapolie enz. — waarin een handel gedreven is, die zeer aanzienlijke winsten moet hebben opgeleverd, niettegenstaande de geldkamer daaraan allerlei moeijelijkheden in den weg legde.

Dit ligchaam, waaromtrent zoovele verkeerde begrippen bestaan, drijft nog handel en, gewoon het monopolie te bezitten van vele artikelen, tracht het dat nog te behouden.

Het bezigt daartoe zijn invloed, om de Japansche kooplieden te beletten aan anderen afteleveren, door hun anders iedere begunstiging te ontzeggen.

Deze invloed van de geldkamer is te grooter, doordien het een offcieel collegie is, dat wel geen regt heeft, om verbodsbepalingen uit te vaardigen, maar wiens ongenoegen toch nagenoeg dezelfde uitwerking heeft.

Het is te hopen, dat de geldkamer haren handel geheel zal staken. Een jaar geleden bestond daartoe uitzigt, maar, seder verscheidene vreemde kooplieden de voorkeur gegeven hebben, om bijna uitsluitend met de geldkamer handel te drijven en met haar contracten van grooten omvang aantegaan, is het te verwachten, dat hieraan vooreerst nog geen einde zal komen.

De uitvoer van steenkolen is aanmerkelijk toegenomen, doch had nog maar alleen plaats naar *Shanghae*.

Te *Nagasaki* is daarvan steeds een voldoende voorraad.

Aan de kolen, afkomstig uit het landschap *Fsi-Koezin*, wordt de voorkeur gegeven. De uitbreiding, welke de stoomvaart in *China* waarschijnlijk zal krijgen, zal aan dezen tak van uitvoer nog meer leven geven. vooral wanneer, zoo als gewoonlijk het geval is, de hoedanigheid der kolen allengskens verbetert.

Bij eene zoo drukke vaart tusschen *Shanghae* en *Nagasaki* had men mogen verwachten, dat de briefwisseling tusschen *Japan* en het buitenland aanmerkelijk zoude zijn bespoedigd. Dit is niet zoo zeer het geval geweest, doordien de gezagvoerders of bevrachters der schepen weigerden voor anderen brieven overtebrengen, hetgeen zelfs als eene voorwaarde in de Cherter-partijen werd opgenomen. De P. and O. Company zond een harer geëmploijeerden herwaarts, om de gelegenheid op te nemen tot uitbreiding der stoomboot-linie van *Shanghae* tot *Nagasaki*.

De wijze, waarop te *Desima* alles gebouwd wordt, zal de brand assurantie maatschappijen waarschijnlijk doen besluiten daarop verzekeringen aantenemen.

Die bouwtrant geeft ook meerderen waarborg tegen diefstal met braak, welke een en andermaal heeft plaats gehad in loodsen en bouwvallige pakhuizen. Eene nachtwacht is te *Desima* opgerigt en de instelling eener policie van een brandwezen is in behandeling. Gedurende het aanwezen van een detachement van de Nederlandsche zeemagt, kan van zijn diensten gebruik gemaakt worden tot handhaving der policie en voor de bediening van de beide hier aanwezige Europesche brandspuiten, doch, na het vertrek van dat detachement, worden nieuwe voorzieningen noodig.

Eenige reparatie behoevende schepen zijn te *Nagasaki* voldoende geholpen en de onkosten daarvan staken zeer voordeelig af bij die, welke daarvoor te *Shanghae* betaald moeten worden. De reparatiewinkel vordert goed. Binnen eene maand zal waarschijnlijk ook een stoomhamer in werking zijn. Die fabriek bewees reeds gewigtige diensten aan vreemde koopvaardij- en oorlogschepen en wekt de bewondering van het reeds vrij aanzienlijk getal vreemdelingen, die *Nagasaki* bezoeken.

(*Jav. Ct.*)

Ingezonden Stukken.

De ondergeteekende Onderofficieren verklaren bij deze, dat op het Thé-dansant, gegeven ter gelegenheid van den Verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, hoegenaamd geen *sterke drank* is verstrekt geworden en dat, op dien avond, het Bier tegen 60 (zegge zestig) duiten is verkocht; dat almede voor de dames, die het bal met hare tegenwoordigheid vereerd hebben, genoegzame ververschingen, als Ys, diverse Gebakken, Limonade, Koffij en Thee, voorhanden waren, en dat het feest tot aller genoegen is afgeloopen en zij wenschen, dat dit nog dikwijls gebeuren moge.

Zij verklaren, dat de schrijver van het voorkomende in het Handelsblad van 14 dezer, onder den verdichten naam van Bellefond, een leugenaar is, die, door zijn leugenachtig schrijven, het goede en aangename, dat wij door dat feest hebben genoten, tracht wegtenemen, waarvoor hij onze verachting tot loon kan krijgen en tevens de belofte, van bij bekendwording van zijn naam als kameraad van de lijst der Onder-Officieren te worden geschrapt.

In het belang van den uitgever van dat blad, ware het wenschelijk, zulke zaken eerst te onderzoeken, alvorens die onder de aandacht van het geachte publiek te brengen.

w. g.	Hannaart.	Adj.-Onderoff.	10 Bat.
	Cortenbach.	id.	id.
	Jobse.	id.	id.
	Schoemaker de Jaeger.	Serg-Maj.	id.
	de Boer.	Sergeant	id.
	Moeken.	Fourier.	id.
	Keelenbrink-	Sergeant-Tamboer.	id.
	Teunisse.	Adj.-Onderoff.	11 Bat.
	van Wijle.	id.	id.
	Verhoeff.	Sergeant.	id.
	Verkerk.	id.	id.
	Vergeijlen.	id.	id.
	Wolters.	id.	id.
	Theunisse.	id.	id.

Tot staving van het bovenstaande, geven wij het volgende uittreksel uit de garnizoensorder van den 2den September jl., No. 349:

..... De commissarisen der militaire cantine zullen voor eenige ververschingen der onderofficiers-dames zorgen, welke zullen bestaan in koffij, thee, banket, ijs en siropen.

Aan elken onderofficier zal op dien avond, mede voor rekening der cantine, worden verstrekt: één halve flesch bier en één halve flesch wijn.....

De cantinehouder zal, buiten en behalve de dranken, welke voor rekening der cantine verstrekt worden, een voorraad in zijn magazijn hebben, om als nog *voor eigen rekening* aan de bezoekers te kunnen verstrekken, welke zulks verlangen, *zullende echter in geen geval dien avond sterke drank mogen verstrekt worden.*

(*Redactie.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
September	10	Engelsch	Senator	W. H. Menzies	Soerabaija	26 Aug.	Liverpool
″	12	Amerikaansch	Elisha Danbar	J. Lincoen	op Walvisch vangst		
″	13	″	Oriole	T. Michell	″		
″	—	″	Mameluke	S. W. Pike	Manila	11 Aug.	New-York
″	—	″	Bald Eagle	W. H. Treadwell	Shanghae	7 ″	Cowes
″	—	″	Swordfish	W. Crocker	New-York	10 Junij	Shanghae
″	—	Engelsch	Scawfell	B. Thomson	Newport	17 ″	Hongkong
″	14	Amerikaansch	Crijstal Palace	B. F. Simmon	Whampoea	11 Aug.	Engeland
″	—	Spaansch	Gravina	H. R. del Castille	Emoij	9 ″	Havana
″	—	Amerikaansch	Edwin Forrest	R. W. Crocker	New-York	9 Junij	Shanghae

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
September	14	Ned. Indisch	stooms.	Macasser	A. G. Bosch	Borneo Westkust.	11 Sept.	W. Cores de Vries.
″	—	Nederlandsch	bark	Henriette Wilhelmina	Bock.	Soerabaija		van Ommeren, Rueb & Co.
″	15	″	″	Beurs van Rotterdam	F. de Vos	China	11 Julij	J. Cezard & Co.
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang	14 Sept.	Landberg, Bez. de Bie & Co.
″	—	″	bark	Srie Palembang	Tan Tjiangsin	Cheribon	13 ″	Buys, Jacobsen & Co.
″	—	Nederlandsch	″	Bellatrix	Sandberg	Samarang		J. Cezard & Co.
″	—	Z. M.	stooms.	Merapie ..... Kapt Luit. t/z.	A. M. C. Baak	″	14 Sept.	
″	—	Deensch	schip	Rapit	...	China*		Gezagvoerder.
″	16	Nederlandsch	″	Tonia	C. F. Zeeman	Rotterdam	7 Junij	B. Kopersmit & Co.
″	—	″	schip	Amsterdam	Herderschee	Soerabaija		Tolson, Hunt & Co.
″	—	″	3 mast	schoener Adela	Jaski	Japan		Haager & Schuurman.
″	—	Ned. Indisch	brik	Pasekan	Tan Siauwkeng	Pecalongan		Gezagvoerder.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	15	Nederlandsch	bark	Johannes Christiaan	C. van Heemstede Obelt	Samarang en Soerabaija
″	—	Ned. Indisch	″	Batavia	Oeij Holian	Pecalongan
″	16	Nederlandsch	″	Prins Veldmaarschalk	D. J. Immink	Soerabaija
″	—	″	″	Amalia Augusta	H. A. van Marle	Nederland
″	17	″	″	Wilhelmina Lucia	G. Poolman	Amsterdam
″	—	Engelsch	″	William Simpson	Splatt	Londen
″	—	Hamburgsch	″	Wiedeman	T. Kalchloser	Australie

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Commercie Compagnie	G. J. Bruker		Haager & Schuurman.
″	″	Pauline*	B. J. Post		″
″	″	Henriette*	J. van Loenen		″
″	″	Cosmopoliet*	Westenink		″
″	brik	Louise Roeloffina*	Sijbrandi	Tjilatjap	″
″	″	Jacqueline en Elise*	B. Sikkens	Australie	″
″	schip	Zaanstroom	R. L. Schaap		Schimmelpenninck & Co.
″	″	Ysel	Maarschalk		″
″	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		″
″	bark	Canton	H. J. Tweehuijs		″
″	″	Euterpe	A. Kuijpers		″
″	″	Louis Meijer	O. Hazewinkel		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	″	Noord-Brabant	H. R. Bok		″
″	″	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
″	″	Maleijer	Bok		Busing, Schröder & Co.
″	″	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	Soerabaija	Dümmler & Co.
″	brik	Luitenant Admiraal Tjerk Hiddes	O. S. Parma	Nederland	″
″	schoener	Argo	Scherpbier		″
″	schip	Stad Leijden	Dekker		″
″	bark	Maria Agnis	B. ten Brink	Soerabaija	E. Moormann & Co.
″	schip	Maria Anna*	Overgaauw	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
″	brik	H. Willebrordus	de Boer	Nederland	″
″	″	Koerier*	T. A. Rotgans		″
″	bark	St. Jan*	Lammerts		″
″	″	Catharina Maria	J. A. Ballot		″
″	″	Neerlands Koningin	Geerling		″
″	schip	Doctrina en Amicitia	Straatman	Nederland	″
″	″	Philips van Marnix*	E. van Duijn		B. Kopersmit & Co.
″	″	Biesbosch*	J. H. Mugge		″
″	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelink		″
″	″	Nicolaas Witsen	B. J. Stoffels		″
″	″	Jacoba Helena*	J. Swart		″
″	″	Sara Alida Maria	S. Stapert		″
″	″	Scheveningen	J. K. Annokkee		″
″	bark	Henriette Elisabeth Susanna*	A. Meijboom		″
″	schip	Stad Dokkum*	N. van der Werff		″
″	″	Onderkerk a/d. Amstel	D. H. Kramer		″
″	″	Phoebus*	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
″	″	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
″	″	Staatsraad van Ewijck	de Winter		″
″	bark	Drie Vrienden	Anderson	Rotterdam	″
″	schip	Willem de Eerste	F. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
″	bark	Honingbij	van der Valk		″
″	″	Loevesteijn	Vonck		″
″	″	Beurs van Rotterdam	de Vos		″
″	brik	Bengalen	...		″
″	bark	Maria Magdalena	Willebrink	Nederland	C. Bahre & G. Kinder.
Ned. Indisch	″	Hawil Hair*	Sech Arfan	Cheribon	B. J. Jacobs.
″	″	Alnoer*	Sech Sultan	Samarang	″
″	brik	Marzoek*	Sech Bagoei	...	″
″	schip	Fathool Moebarak*	Said bin Segaf	Cheribon	Buijs, Jacobse & Co.
″	bark	Saijeol Gair*	Sech Basarahiet	Cheribon	″
″	″	Djelanie*	Said bin Alie	Cheribon	″
″	″	Srie Palembang*	Tjia Tjiangsin	Palembang	″
″	schoener	Chieftain*	Kruijmel	Billiton	Reynst & Vinju.
Engelsch	brik	Spirit of the Age*	Billing		Morgan, Melbourn & Co.
″	bark	Gaze Hound*		China	Maclaine, Watson & Co.
″	brik	Kate*	Grange	Melbourne en New Zeeland	″
Hamburgsch	bark	Elise Rübcke*	Boijsen		Metzendorff, Wilmans & Co.
Zweedsch	″	Maria Auguste*	Bijström		″
Fransch	schip	Pallas*	Dabun		Busing, Schröder & Co.
″	″	Johanna*	Wetzel	Bordeaux	C. Bahre & G. Kinder.
Bremen	″	Fides*	Arfmann		″
Hanover	bark	Esperance*	H. A. Feijen		E. Moormann & Co.
Oldenburg	schoener	Alfred Herman*	W. Brummer		″

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN.
Aug.	30	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Soerabaija
″	31	N. I.	schip	Arij Scheffer	J. G. Kunst	″

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	3	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	21	N. I.	bark	Faidool Moebarak	Hamija	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	24	N. I.	bark	Faidool Moebaaak	Hamija	Molukkus

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 16 SEPTEMBER.

Arak, *f* 40,—
Koffij, Java niet aan de markt.
——, Padang, idem.
Suiker N°. 16 *f* 17,25,—
Jenever A V. H. bij Reynst en Vinju *f* 14,— p. kelder, in Consumptie.
Rijst, Indramajoe met zakken, *f* 210,—
——, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 135,— @ *f* 140,—
——, ″ ″ 2de kwaliteit, *f* 110,— @ *f* 130,—
——, Carga *f* 100,—
Wisselkoers op Holland, *f* 103½ @ *f* 104,— Engeland, *f* 11⅛ Singapore *f* 2 75 China *f* 2.80,— @ *f* 2.85 Calcutta *f* 122,— nominaal.
———, Gouvernement, 103%.

TE SOERABAIJA, DEN 12 SEPTEMBER

Suiker *f* 17,—
Koffij, nominaal.
Rijst, (Carga) ℔ koijang *f* 115 @ *f* 130,—
idem, (witte) ″ ″ *f* 155 @ *f* 170,—
Koehuiden ℔ pic.
Arak ℔ legger *f* 80,—
Olie (Klapper.) *f* 20,—
Olie (Katjang.)
Kadjang Matten. *f* 8,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,—
Wisselkoers *f* 103% @ 104%. Londen 11½

HANDELSBERIGTEN.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN DEN 4 TOT EN MET DEN 8 SEPTEMBER 1859

Aanvoer.

Van Singapore, Riouw en Muntok per N. I. stoomb. *Banda*, gez. Kuller, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. specie, *Sech Awob Laweij.*
1 kt. zijde, *Abdul Rachman Labrij.*
1 kt. photographies, *Woodburry en Page.*
2 bn. manufact., *Sech Aloewie bin Segaf.*
2 kn. zijde, *Sech Moh. Hassin.*
6 kn. manufact., *Sech Aboebakar Boeftin.*
50 kn. opium, *N. H. M.*
2 kn. zijde, 1 do. specie, *Maclaine, Watson en co.*
3 kn. zijde, *Sech Moh. Basandiet.*
6 kn. zijde. *Kan Kengtiong.*
11 coll. manufact., 1 kt. specie, *Borneo C. Limited.*
2 kn. zijde, 1 bl. manufact., *Sech Moh. Aijdroes.*

Van Australie per Ned. bark *Prins Veldmaarschalk*, gez. Immink, agt. Dümmler en co.

14 tonn. steenkolen, *Order.*

Van Amsterdam per Ned. schoener *Argo*, gez. Scherpbier, agt. Dümmler en co.

228100 ℔ steenkolen, *Gouvernement.*

Van Nederland per Ned. schip *Neerlands Koningin*, gez. Geerling, agt. van Ommeren, Rueb en co.

eene partij steenkolen, *Order.*

Van Padang en Bencoelen per N. I. stoomb. *Padang*, gez. Guijot, agt. W. Cores de Vries.

7 kn. gedr. katoen, *Burt, Myrtle en co.*
3 kn. zijden goederen, 16 ps. doeken, 3 corg. karpetten, 2 pic. was, *Said Oemar Hindoean.*
6 pic. triepangs, 1 do. was, *Oeij Toseng.*
30 pic. sago, *Tan Tjenghong.*
7 pic. agar agar, *Lim Hoa.*
1 kt. mousselines, *Adam en co.*
1 kt. jaconets, *C. Bahre en G. Kinder.*
f 20,000 kop. munt. *Gouvernement.*
100 pic. zw. peper, 4 do. koffij, *Hunter, Houghton en co.*
1 pic. was, 45 do. tabak, *Abdul Kasem.*

Uitvoer.

Naar Australie per Eng. schip *Amelia Briellat*, gez. Morris, agt. Maclaine, Watson en co.

1978 pic. suiker, 73 do. rotting, *Fraser, Eaton en co.*
1437 pic. rijst, 80 do. zw. peper, 32 do. witte do. 122 do. suiker, 2 do. foelie, *Agenten.*

Naar Nederland per Pruiss. bark *Der West*, gez. Purt, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

90 pic. rotting, 1856 do. suiker, 130 do. peper, 10885 do. rijst, 1480 ps. buffelhuiden, *B. Kopersmit en co.*
1 legg. arak, *Agenten.*
228 kn. absijnth en likeuren. 14 do. wijn, 8 do. cognac, *Aan boord gebleven lading van Australie.*

Naar Nederland per Ned. bark *Joan Jacob*, gez. Wilphorst, agt. Schimmelpenninck en co.

2532 pic. suiker, 808 do. koffij, 90 do. rotting, *J. Cezard en co.*
1 vt. spek, 1 do. boter, 1 do. terpentijn, 1 do. zinkwit, *Agenten.*
2 vn. vleesch, uit entrep. *Kessler en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Karel August*, gez. Huizer, agt. Haager en Schuurman.

3 coll. provisien, 1 rol zeild ok, 1 do. karl do. 12 vn. vleesch en spek, *Agenten.*
2 tonn steenkolen, 7 vs. boter, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
70 pic. rotting, 250 do. tin, 3591 do. koffij, 299 do. kaneel, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. bark *Wilhelmina en Elise*, gez. Prieber, agt. B. Kopersmit en co.

7 vs. vleesch en spek, 7 do. verf, *Gezagvoerder.*
50 pic. rotting, 800 do. tin, 4401 do. koffij, 281 do. kaneel, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. bark *Ternate*, gez. Cars, agt. van Ommeren, Rueb en co.

69 pic. kaneel, 17 do. zeep, 351 do. noten, 351 do. foelie 200 do. rotting, 7703 do. suiker, 6900 do. koffij, *N. H. M.*
10 vs. boter, *B. van Leeuwen en co.*
68 coll. provisien en wijn, *Agenten.*

Naar Nederland per Ned. schip *Willem III*, gez. van der Burg, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

159604 ℔ tabak, 2193 do. koffij, 2437 ℔ indigo, 368 pic. suiker, 2 do. rijst, 2 coll. regalen, *van Maanen en co.*
311 kn. kop. geld, *N. H. M.*
22990 ℔ indigo, 792 pic. koffij, 1 zak do. 1542 pic. suiker, 32 coll. regalen, *Dorrepaal en co.*
1109 ℔ tabak, *Borel.*
605 ℔ indigo, *Hijmans.*
1191 ℔ indigo, *Thooft en co.*
4 kn. confituren, 9 ps. meubelhout, 170 pic rotting, 994 do. suiker, 11112 ℔ indigo, 1500 ps. buffelhuiden, 2000 do. koehuiden, *B. Kopersmit en co.*
3189 ℔ tabak, 1500 ps koehuiden, *Wermuth en co.*
200 pic. boomwas, *G. Buijn en co.*
18 pic. notenmuskaat, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*

Naar Nederland via Tagal per Ned. schip *E. W. van Dam van Isselt*, gez. Kolm, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

2 rijtuigen, 25 kn. wijn, 6 vn. suikerbrood, 1 kt. koek, 1 do. wapenen, 1 geweer, 2 pistolen, *B. Kopersmit en co.*
12 kn. azijn, *L. Platon en co.*
92 zakk. tarwe, 3 kn. wijn, 1 vt. meel, *B. Andreas en co.*
1 kt. aardewerk, 1 do. inkt, *H. M. van Dorp.*
2 kn. koopmanschappen, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
18 vs. groentens, 9 do. geslagt, 1 kt. provisien, 2 do. likeur, *van Riet en ter Gouw.*
2 rijtuigen, *Oudart frères.*

Naar Boston via Padang per Amerik. schip *Philomela*, gez. Berry, agt. Maclaine, Watson en co.

273 pic. rotting, 2000 ps. koehuiden, 25 pic. medicijnen, 318 do. gomelastiek, 20,000 ps. stroozakken, *Agenten.*

Naar Japan per Ned. bark *A. R. Falck*, gez. van Duijvenboden, agt. B. Kopersmit en co.

10 coll. manufact., 4 kn. do. 2156 coll. diversen, 26 kn. do. 476 ps. caliatourhout, 68 kn. glas en aardewerk, 272 coll. do. 172 blokk. lood, *Aan boord gebleven lading.*
78 kn. glaswerk, 3 do. cristalwerk, 1 do. eau de cologne, 3 do. eenhoorns, 2 do. kagchels, 2 do. koopmanschappen, 9 do. medicijnen, 1 do. instrumenten, *f* 12,000 zilv. munt, 1 kt. provisien, uit entrep. *Haager en Schuurman.*
1 vorm kast en modellen tot het gieten van kanonnen, 5 blokk. mahoniehout, 767 stav. ijzer, 2 boss. do. 1 kt. gereedschappen, *Gouvernement.*
9 kn. medicijnen, uit entrep. *Morgan, Melbourn en co.*
82 kn. koopmanschappen, 12 vs. do. 10 pull. do. 1 kt. boeken en kaarten, 1 do. reis cassetten, uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
11 kn. effenrood, 3 do. geeol. spreijen, 7 do. chitzen, 4 do. zeildoek, 2 do. zeilgaren, 4 vn. touwwerk, 1 kt. naalden, 45 blokk. lood, 1 rol gepletlood, 4 vs. zinkwit, 36 kn. geneesmiddelen, 1 do. vlagdoek, 31 do. glaswerk, 6 do. aardewerk, 600 vad. tuigketting. 1 kt. uurwerken en ornementen, 4 do. wapens, 1 do. walvischtanden en hoorns, 1 do. portefeuilles, 5 do. leder, 1 do. eau de cologne, 2 do. lantaarn, 1 do. zink in bladen, 15 do. blik, 1 do. goudgalon in draad, 50 coll. verfwaren, 1 kt. tapijtwerk, 1 do. horologien, 2 do. kramerijen, 8 do. amandelen, 8 do. olijfolie, 10 do. pistolen, 1 do. muzijk instrument, 2 bn. pol mieten, 1 do. laken, 18 coll. ijzerwerk en gereedschappen, 39 kn. diversen, *N. H. M.*
4 bn. dekens, 24 kn. medicijnen, uit entrep. *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. papier, uit entrep. *Dümmler en co.*
3 kn. kleedingstukken, uit entrep. *Brandon en co.*
f 18,000 zilv. munt, 50 ks. kaas, 1 do. eenhoorns, uit entrep. *B. Kopersmit en co.*
20 vn. bier, uit entrep. *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
2 kn. parfumerien, uit entrep. *Burt, Myrtle en co.*

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Macasser*, gez. Bosch, agt. W. Cores de Vries.

235 keld. genever, 20 kn. wijn, 4 vn. bier, 2 kn. rhijnwijn, 8 do. chambertin, 6 do. madera, 5 md. min. water, 6 ks portwijn, 6 md. champagne, 6 ks. cognac, 2 kn. vruchten op water, 2 do. vruchten op brandy, 1 do. bitter, 1 do. provisien, 100 keld. genever, *van Riet en ter Gouw.*
2 kn. cognac, 20 keld. genever, uit entrep. *van der Meulen en co.*
14 kn. koopmanschappen, *Said Aloewie.*
4 kn. bier, 1 do. wijn, *Tan Siolien.*
2 ks. cognac, 1 kt. wijn, uit entrep. *John Pryce en co.*
f 3000 specie, 1 kt. diversen, *Reynst en Vinju.*
1 coll. artill. goederen, 27 do. gouv. do. 145 do. milit. do. 57 do. provisien, 11 coll. dranken, 4 vn. azijn, 36 do. vleesch, 7 coll. medicijnen, 9 pakk. ketels, *Gouvernement.*
1145 ps. mex. dollars, *f* 5000 zilv. munt, *N. H. M.*

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Oenarang*, gez. van Hulsteijn, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

50 ks. cognac, 1 do. zijdenwaren, *Busing, Schröder en co.*
5 vn. teer, 1 kt. diversen, 1816 ps. granaten, 214 vn. buskruid, *Gouvernement.*
27 kn. madapoll., 2 do. rood katoen, *B. Kopersmit en co.*
2 kn. ijzerwerk, 10 blikk. lijnolie, 1 schrijftafel, 1 stoel, 2 vn. sloten, 2 pijp. madera, 1 kt. hoorns, *van Slooten, Morgan en co.*
10 kn. wijn, *van Ommeren, Rueb en co.*
4 vn. wijn, 8 pijp. do. *Morgan, Melbourn en co.*
30 kn. wit katoen, 1 do. gedr. do. 20 do. calicots, *Pitcairn, Syme en co.*
1 kr. slendangs, *Borneo C. Limited.*
66 kn. wit katoen, 100 do. blik, *Martin, Dyce en co.*
1 kn. calicots, 2 do. madapoll., 2 do. laken, *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. sarongs, 30 do. madapoll., *N. H. M.*
109 kn koopmanschappen, *Tan Hoat.*
2 kn. provisien, 1 pak veeren en assen, 1 pomp, *John Pryce en co.*
1 pak zeildoek, *Buijs, Jacobsen en co.*
1 kt. eau de cologne, *Haager en Schuurman.*
6 kn. mosterd, 1 do. wollen en kat. goederen, 1 do. laken, 1 do. ginghams, 1 do. diversen, 1 do. kramerijen, *Gumprich en Strauss.*
56 kn. madapoll., 20 do. shirtings, *Metzendorff, Wilmans en co.*
2 kn. vermicelli, 2 do. macaronie, 8 do. rozijnen, 8 do. amandelen, 1 do. ger. vleesch, 75 do. kaas, 3 do. bier, 1 do. provisien, 2 do. zuren, 1 do. olijven, 2 do. vruchten op water, *van Riet en ter Gouw.*
20 kn. naaigaren, *Burt, Myrtle en co.*
26 kn. koopmanschappen, *Yap Ban.*
8 kn. koopmanschappen, *Sie Fectiang.*
1 kt. diversen, *C. Bahre en G. Kinder.*
11 kn. doeken, 4 do. kain pandj., 1 do. printaniers, 1 do. cotonetten, 8 do. calicots, 25 vn. meel, *E. Moormann en co.*
16 kn. koopmanschappen, *Lim Boen.*
10/m. sigaren, *Hunter, Houghton en co.*
4 pakk. vilt. 5 kn. sarongs, *G. Wilson en co.*
1 rijtuig, *Abeelen, Dennison en co.*
1 bl. zeildoek, *Plump en co.*
1 kt. blaauwsel, 1 do. bladkoper, 1 do. houtwerk, 4 do. papier, 1 do. spiegeltjes, 24 do. brandy, 2 do. paijongs, 59 do. blik, 3 do. naaigaren, 100 keld. genever, 125 kn. thee, 1 do. zijdenstoffen, 2 do. koper-, ijzer en staalwerk, *Tjia Kiokbie.*
1 kt kains, *Agenten.*
5 kn. provisien, *Cassalette en co.*
40 kn. koopmanschappen, *Tjie Yochie.*
56 kn. madapoll., 25 do. calicots, *Engelhard en co.*
3 rijtuigen, 1 paar wielen, 2 coll. veeren en assen, 1 kt. leder, 12 pakk. zw. ijzer, 5 do. staal, *Zakara en Audineau.*

Voor Soerabaija.

26 kn. manufact., uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
2 bn. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
4 kn. doeken, 5/m. sigaren, *E. Moormann en co.*
2 kn. koopmanschappen, 1 bl. manufact., 17 kn. do. uit entrep. *Adam en co.*
8 coll. genie goederen, eenige marine do. 8 coll. artill. do. *Gouvernement.*
1 rijtuig, 1 kt. tuigen, *van Slooten, Morgan, en co.*
5 kn. sarongs, 26 do. manufact, 1 do. olefantes, *B. van Leeuwen en co.*
75 gedr. katoen, 3 do. beschuit, 7 do. cambrics, *Borneo C. Limited.*
12 kn. gedr. katoen, 5 do. a. r. do. 1 do. damast, 11 bn. manufact., *Martin, Dyce en co.*
22 vn. meel, 100/m. sigaren, 5 kn. chitzen, 1 do. flanel, *Thomas en co.*
2 kn. provisien, *John Pryce en co.*
2 kn. modewaren, 1 do. graslinnen, 1 do. parasols, *C. Bahre en G. Kinder.*
73 kn. madapoll., *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. sarongs, 1 do. diversen, *Said Moh. bin Aijdid.*
1 kt. provisien, 1 do. bessen genever. *van Riet en ter Gouw.*
2 kn. diversen, *Reynst en Vinju.*
10 kn. brandy, 4 do. vitriool, *Tjia Kiokbie.*
4 kn. absijnth, 6 do. sardijntjes, 14 do. provisien, 5 vn. cognac, 25 ks. do. 5 vn. azijn, 6 kn. do. 1 do. macaronie en vermicelli, 1 do. hoeden, 1 do. boeken, 2 do. papier, 25 do. champagne, 6 do. fluer d'orange, 22 ks. wijn, 1 do. pruimen, 3 do. likeuren, 2 do. capsules, 2 do. conservis, *L. Platon en co.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 14 tot en met den 16 September 1859.

Met het N. I stooms. Makasser, Kapt A. G. Bosch, de heeren van Rader en Houtman, benevens Z. M. troepen van Borneo Westkust.

Met het N. I. stooms. Oenarang, Kapt, S. van Hulsteijn, de heeren Lawick van Pabst, Roos, Carper, de Roemer, Meesters, Barthold, Bloemink, Groenewald en Aganoor, Mevrouwen van Swieten, Rutering, Rappard en kind, Schippers en familie van Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 14 tot en met den 16 September 1859.

Met de Ned. bark Amalia Augusta, Kapt. H. A. van Marle, de heer J. Young en echtgenoot, 2 gegageerde en gepasp. militairen naar Nederland.

SNELPERSDRUK H. M. VAN DORP TE BATAVIA.